

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Μετά από βένα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΑΠΟ ΤΗ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΤΩΝ 3 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ
«ΠΡΙΝ ΕΡΘΕΙΣ ΕΣΥ»

ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: AFTER YOU
Από τις Εκδόσεις Michael Joseph, Λονδίνο 2015
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μετά από σένα**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Jojo Moyes
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρύσα Μπανιά
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Φύλια Μπουγιούκου
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Νέλλυ Βασιλείου
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ ΤΙΤΛΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ:
Δημήτρης Χαροκόπος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχατά

© Jojo Moyes, 2015
© Εικονογράφησης εξωφύλλου: Sarah Gibb
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2016, 5.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-1507-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ

Μετὰ
ΑΠὸ
Γένα

*Μετάφραση:
Χρύσα Μπανιά*

1

Ο μεγαλόσωμος άνδρας στην άκρη της μπάρας έχει ιδρώσει. Κάθεται σκυμμένος πάνω από το διπλό ουίσκι του, μα κάθε λίγα λεπτά σηκώνει τα μάτια και κοιτά έξω, πίσω του, προς την πόρτα. Μια ψιλή γυαλάδα από ιδρώτα αχνοφαίνεται κάτω από τις ράβδους φωτισμού. Αφήνει μια μακρόσυρτη, τρεμάμενη ανάσα, μεταμφιεσμένη σε στεναγμό, και γυρίζει ξανά στο ποτό του.

«Ει. Συγγνώμη!»

Σηκώνω το κεφάλι από τα ποτήρια που γυαλίζω.

«Θα μου βάλετε άλλο ένα;»

Θέλω να του πω ότι δεν είναι καθόλου καλή ιδέα, ότι δε θα βοηθήσει, ότι μπορεί ακόμα και να υπερβεί το όριο του αλκοτέστ. Μα ο τύπος είναι μεγαλόσωμος, και κλείνουμε σε δεκαπέντε λεπτά, ενώ, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της εταιρείας, δεν έχω λόγο να του πω «όχι», γι' αυτό πλησιάζω, παίρνω το ποτήρι του και το σηκώνω προς την κάνουλα. Εκείνος κάνει ένα νεύμα προς το μπουκάλι. «Διπλό», λέει και περνάει το χοντρό χέρι από το υγρό πρόσωπό του.

«Επτά λίρες και είκοσι πένες, παρακαλώ».

Είναι έντεκα παρά τέταρτο, Τρίτη βράδυ, και το «Shamrock and Clover», η ιρλανδική παμπ του αεροδρομίου του Ιστ Σίτι, τόσο ιρλανδική όσο ο Μαχάτμα Γκάντι, ετοιμάζεται να κλείσει γι' απόψε. Το μπαρ κλείνει δέκα λεπτά μετά την απογείωση του τελευταίου αεροπλάνου, κι αυτή τη στιγμή έχω μείνει εγώ,

ένας σοβαρός νεαρός με λάπτοπ, δυο γυναίκες που κακαρίζουν στο τραπέζι «2» κι ο άνδρας που έχει πάρει αγκαλιά ένα διπλό Jameson και περιμένει είτε την πτήση SC107 για Στοκχόλμη είτε την DB224 για Μόναχο – η δεύτερη έχει σαράντα λεπτά καθυστέρηση.

Έχω βάρδια από το μεσημέρι, γιατί την Κάριλ την έπιασε το στομάχι της και πήγε σπίτι. Δε με πειράζει. Ποτέ δε με πειράζει να μένω ως αργά. Σιγοτραγουδώντας απαλά το *Celtic Pipes of the Emerald Isle, Vol. III*, πλησιάζω το τραπέζι των δύο γυναικών, οι οποίες κοιτούν με προσήλωση ένα βιντεάκι σε ένα κινητό και γελούν, και μαζεύω τα ποτήρια. Το εύκολο γέλιο εκείνου που έχει έρθει στο κέφι.

«Η εγγονή μου. Είναι πέντε ημερών», λέει η ξανθιά γυναίκα, όταν απλώνω το χέρι να πιάσω το ποτήρι της.

«Υπέροχη». Χαμογελώ. Για μένα όλα τα μωρά μοιάζουν με σταφιδόψωμα.

«Ζει στη Σουηδία. Δεν έχω πάει ποτέ. Μα πρέπει να πάω, να δω το πρώτο μου εγγόνι, έτσι δεν είναι;»

«Τα πίνουμε στην υγεία του μωρού». Βάζουν ξανά τα γέλια. «Θα πιεις μαζί μας ένα ποτηράκι; Κάνε ένα διάλειμμα. Αποκλείεται να τελειώσουμε το μπουκάλι πριν από την πτήση».

«Ωπ! Να το. Έλα, Ντορ». Βλέποντας μια ειδοποίηση σε κάποια οθόνη, μαζεύουν τα πράγματά τους, κι ίσως μόνο εγώ πιάνω ένα ελαφρύ τρέκλισμα καθώς ετοιμάζονται να πάνε προς τον έλεγχο ασφαλείας. Αφήνω τα ποτήρια τους στην μπάρα και ελέγχω τον χώρο, μήπως υπάρχει τίποτε άλλο για πλύσιμο.

«Δεν μπαίνεις ποτέ στον πειρασμό;» Η πιο κοντή γυναίκα έχει γυρίσει να πάρει το φουλάρι της.

«Ορίστε;»

«Να πας προς τα εκεί στο τέλος της βάρδιας. Να μπεις σε ένα αεροπλάνο. Εγώ αυτό θα έκανα». Γελάει πάλι. «Κάθε μέρα».

Χαμογελώ, με έναν επαγγελματικό τρόπο που μπορεί να δείχνει οτιδήποτε, και γυρίζω ξανά προς την μπάρα.

Γύρω μου τα καταστήματα του αεροδρομίου κλείνουν, τα μεταλλικά ρολά κατεβαίνουν κροταλίζοντας πάνω από τις πανάκριβες τσάντες και τις σοκολάτες-δώρα «εκτάκτου ανάγκης». Τα φώτα τρεμοπαίζουν και σβήνουν στις Πύλες 3, 5, 11, κι οι τελευταίοι ταξιδιώτες της ημέρας γίνονται λαμπάκια που χάνονται στον νυχτερινό ουρανό. Η Βάιολετ, η καθαρίστρια από το Κονγκό, με πλησιάζει σπρώχνοντας το καροτσάκι της. Η περπατησιά της έχει ένα ελαφρύ λίκνισμα, ενώ οι λαστιχένιες σόλες των παπουτσιών της τρίζουν πάνω στο γυαλιστερό πλαστικό του πατώματος. «Καλησπέρα, γλυκιά μου».

«Καλησπέρα, Βάιολετ».

«Δε θα έπρεπε να είσαι εδώ τόσο αργά, καρδούλα μου. Θα έπρεπε να είσαι στο σπίτι, μ' εκείνους που σε αγαπούν».

Μου λέει ακριβώς το ίδιο πράγμα κάθε βράδυ. «Δεν έχω αργήσει». Απαντώ με τα ίδια ακριβώς λόγια κάθε βράδυ. Ικανοποιημένη, κουνά το κεφάλι και τραβάει τον δρόμο της.

Ο σοβαρός νεαρός με το λάπτοπ και ο ιδρωμένος πότης έχουν φύγει. Μαζεύω τα ποτήρια και κάνω ταμείο, ελέγχοντας τα ποσά δύο φορές, ώσπου οι αποδείξεις της ταμειακής να συμφωνούν με το συρτάρι. Τα περνώ όλα στα λογιστικά βιβλία, ελέγχω τις αντλίες, σημειώνω τις παραγγελίες που πρέπει να γίνουν. Μόνο τότε προσέχω ότι το παλτό του μεγαλόσωμου άνδρα είναι ακόμη πάνω στο σκαμπό του στο μπαρ. Πλησιάζω και κοιτώ την οθόνη. Η επιβίβαση της πτήσης για Μόναχο θα είχε μόλις αρχίσει, αν ένιωθα ότι έπρεπε να τρέξω για να του δώσω το παλτό. Κοιτώ ξανά κι έπειτα πλησιάζω αργά τις ανδρικές τουαλέτες.

«Είναι κανείς εδώ;»

Η πνιχτή φωνή που αναδύεται κουβαλάει έναν ανεπαίσθητο τόνο υστερίας. Σπρώχνω την πόρτα.

Ο ιδρωμένος πότης έχει σκύψει πάνω από τους νιπτήρες και ρίχνει νερό στο πρόσωπό του. Έχει πανιάσει. «Έγινε η αναγγελία της πτήσης μου;»

«Μόλις τώρα εμφανίστηκε στις οθόνες. Μάλλον έχετε ακόμα λίγα λεπτά». Κάνω να φύγω, μα κάτι με εμποδίζει. Ο άνδρας

έχει καρφώσει το βλέμμα του πάνω μου, τα μάτια του δύο μικρά σφιχτά κουμπιά ανησυχίας. «Δεν μπορώ να το κάνω». Αρπάζει ένα κομμάτι χαρτί και σκουπίζει το πρόσωπό του. «Δεν μπορώ να ανέβω στο αεροπλάνο».

Περιμένω.

«Πρέπει να ταξιδέψω για να γνωρίσω το καινούργιο μου αφεντικό και δεν μπορώ. Δεν είχα τα κότσια να του πω ότι φοβάμαι τα αεροπλάνα». Κουνάει το κεφάλι. «Δεν είναι απλώς φόβος. Είναι πανικός».

Αφήνω την πόρτα να κλείσει πίσω μου. «Ποια είναι η νέα σας δουλειά;»

Τρεμοπαίζει τα βλέφαρά του. «Εμ... ανταλλακτικά αυτοκινήτων. Είμαι ο καινούργιος περιφερειακός υποδιευθυντής, ανταλλακτικά για βραχιόνες, για τη “Hunt Motors”».

«Ακούγεται σπουδαία δουλειά», λέω. «Ασχολείστε με... βραχιόνες».

«Δουλεύω πολύ καιρό για να πάρω αυτή τη θέση». Ξεροκαταπίνει. «Γι' αυτό δε θέλω να πεθάνω μέσα σε μια πύρινη μπάλα. Δε θέλω καθόλου να πεθάνω μέσα σε μια ιπτάμενη πύρινη μπάλα».

Μπαίνω στον πειρασμό να του πω ότι στην πραγματικότητα η πύρινη μπάλα δε θα ήταν ιπτάμενη, μάλλον θα έχανε ύψος με μεγάλη ταχύτητα, όμως υποψιάζομαι ότι δε θα βοηθούσε. Ρίχνει ξανά νερό στο πρόσωπό του, κι εγώ του δίνω ακόμα λίγο χαρτί.

«Ευχαριστώ». Αφήνει μια τρεμάμενη ανάσα και ισιώνει τη ράχη, προσπαθώντας να επανακτήσει την ψυχραιμία του. «Μάλλον δεν έχεις ξαναδεί μεγάλο άνθρωπο να κάνει σαν ηλίθιος, έτσι δεν είναι;»

«Το βλέπω γύρω στις τέσσερις φορές τη μέρα».

Γουρλώνει τα μικροσκοπικά μάτια του.

«Γύρω στις τέσσερις φορές τη μέρα αναγκάζομαι να βγάλω κάποιον από τις ανδρικές τουαλέτες. Και συνήθως είναι επειδή φοβούνται τα αεροπλάνα».

Με κοιτάζει ανοιγοκλείνοντας τα μάτια του.

«Να ξέρετε, όμως, όπως λέω και σε όλους τους άλλους, ότι

από αυτό το αεροδρόμιο δεν έχει πέσει ποτέ κανένα αεροπλάνο».

Ο ανχένας του έρχεται πάλι σε ευθεία θέση με τον γιακά του. «Αλήθεια;»

«Ούτε ένα».

«Ούτε καν... μια μικρή πρόσκρουση στον διάδρομο απογείωσης;»

Σηκώνω τους ώμους. «Στην πραγματικότητα, είναι βαρετά εδώ. Ο κόσμος μπαίνει στο αεροπλάνο, πηγαίνει όπου είναι να πάει κι επιστρέφει λίγες μέρες αργότερα». Ακουμπάω στην πόρτα για να την ανοίξω. Αυτές οι τουαλέτες μυρίζουν όλο και χειρότερα προς το τέλος της μέρας. «Όπως και να 'χει, πιστεύω ότι μπορούν να συμβούν και χειρότερα πράγματα».

«Ξέρεις, μου φαίνεται ότι έχεις δίκιο». Το σκέφτεται και μου ρίχνει μια πλάγια ματιά. «Τέσσερις τη μέρα, έτσι;»

«Καμιά φορά και περισσότεροι. Και τώρα, αν δε σας πειράζει, πρέπει να γυρίσω στη θέση μου. Δεν είναι καλό να με βλέπουν να βγαίνω πολύ συχνά από τις ανδρικές τουαλέτες».

Χαμογελάει, και για μια στιγμή βλέπω πώς μπορεί να είναι υπό άλλες συνθήκες. Ένας φυσικά ενθουσιώδης άνδρας. Ένας χαρούμενος άνδρας. Ένας άνδρας που είναι κορυφαίος στα ανταλλακτικά αυτοκινήτων που κατασκευάζονται στην Ευρώπη. «Να σας πω, νομίζω ότι άκουσα την τελευταία αναγγελία της πτήσης σας».

«Θα τα καταφέρω, λέτε;»

«Θα είστε μια χαρά. Είναι πολύ ασφαλής αεροπορική εταιρεία. Κι είναι μόνο μια-δυο ώρες από τη ζωή σας. Κοιτάξτε, η SK491 προσγειώθηκε πριν από πέντε λεπτά. Καθώς θα πλησιάζετε στην Πύλη Αναχώρησης, θα δείτε τους αεροσυνοδούς να βγαίνουν για να πάνε σπίτι κουβεντιάζοντας και γελώντας. Αυτοί, όταν έχουν τέτοιες πτήσεις είναι λίγο-πολύ σαν να παίρνουν το λεωφορείο. Μερικοί το κάνουν δύο, τρεις, τέσσερις φορές τη μέρα. Δεν είναι ηλίθιοι. Αν δεν ήταν ασφαλές, δε θα έμπαιναν στο αεροπλάνο, έτσι δεν είναι;»

«Σαν να παίρνουν το λεωφορείο», επαναλαμβάνει.

«Πιθανότατα πολύ πιο ασφαλές».

«Αυτό ξαναπείτε το». Σηκώνει τα φρούδια. «Υπάρχουν πολλοί ηλίθιοι στον δρόμο».

Κουνάω το κεφάλι.

Ισιώνει τη γραβάτα του. «Και είναι σπουδαία δουλειά».

«Είναι κρίμα να τη χάσετε για ένα τόσο ασήμαντο πράγμα. Μόλις συνηθίσετε την αίσθηση της πτήσης, θα είστε μια χαρά».

«Ίσως έχεις δίκιο. Ευχαριστώ...»

«“Λουίζα”», λέω.

«Ευχαριστώ, Λουίζα. Είσαι πολύ ευγενική». Με κοιτάζει σαν να υπολογίζει κάτι. «Μήπως θα ήθελες να... πάμε για κανένα... ποτό κάποια στιγμή;»

«Νομίζω ότι άκουσα την τελευταία αναγγελία της πτήσης σας», λέω κι ανοίγω την πόρτα για να τον αφήσω να περάσει.

Κουνάει το κεφάλι για να κρύψει την αμηχανία του, ψάχνει επιδεικτικά τις τσέπες του. «Ναι. Βέβαια. Λοιπόν... πάω».

«Καλή διασκέδαση με τους βραχιόνες».

Δύο λεπτά αφού έχει φύγει ανακαλύπτω ότι έχει γεμίσει με εμετό την τρίτη τουαλέτα.

Φτάνω στο σπίτι στη μία και τέταρτο και μπαίνω στο σιωπηλό διαμέρισμα. Φοράω το παντελόνι της πιτζάμας μου κι ένα φούτερ με κουνούλα, έπειτα ανοίγω το ψυγείο, πιάνω ένα μπουκάλι λευκό κρασί και βάζω ένα ποτήρι. Είναι τόσο ξινό, που σουφρώνω τα χείλη. Κοιτάζω την ετικέτα και συνειδητοποιώ ότι πρέπει να το άνοιξα την προηγούμενη νύχτα, κι έπειτα μάλλον ξέχασα να βάλω τον φελλό, και αποφασίζω ότι δεν είναι καλή ιδέα να τα σκέφτεται κανείς πολύ αυτά. Το παίρνω και σωριάζομαι σε μια καρέκλα.

Πάνω στο μάρμαρο του τζακιού είναι δύο κάρτες. Η μία είναι από τους γονείς μου, ευχές για τα γενέθλιά μου. Το «Ό,τι καλύτερο» από τη μαμά μοιάζει να με τρυπά σαν μαχαίρι. Η άλλη είναι από την αδελφή μου, που προτείνει να έρθει με τον Τομ για το Σαββατοκύριακο. Την έστειλε πριν από έξι μήνες.

Δύο μηνύματα στον τηλεφωνητή μου, το ένα από τον οδοντίατρο. Το άλλο όχι.

Γεια σου, Λουίζα. Ο Τζάρεντ είμαι. Με θυμάσαι; Γνωριστήκαμε στο «Dirty Duck». Και... κάναμε παρέα [πνιχτό, αμήχανο γέλιο] Ήταν... ξέρεις... μου άρεσε πολύ. Έλεγα μήπως μπορούσαμε να το ξανακάνουμε. Έχεις το τηλέφωνό μου...

Όταν το μπουκάλι αδειάζει, σκέφτομαι να αγοράσω άλλο, αλλά δε θέλω να βγω ξανά. Δε θέλω ν' ακούσω το αστείο του Σαμίρ, στο μπακάλικο που διανυκτερεύει, για τα ατέλειωτα μπουκάλια «Pinot Grigio» που αγοράζω. Δε θέλω να χρειαστεί να μιλήσω σε κανέναν. Ξαφνικά νιώθω πτώμα στην κούραση, μα είναι μια εξάντληση που κάνει το κεφάλι μου να βουίζει και μου λέει ότι αν πέσω στο κρεβάτι δε θα κοιμηθώ. Σκέφτομαι για μια στιγμή τον Τζάρεντ κι ότι τα νύχια του είχαν περίεργο σχήμα. Δίνω δεκάρα για τα νύχια με περίεργο σχήμα; Κοιτάζω τους γυμνούς τοίχους του καθιστικού και ξαφνικά συνειδητοποιώ ότι αυτό που πραγματικά χρειάζομαι είναι αέρας. Χρειάζομαι στ' αλήθεια αέρα. Ανοίγω το παράθυρο του χολ, ανεβαίνω παραπατώντας τη σκάλα κινδύνου και βγαίνω στη στέγη.

Την πρώτη φορά που ανέβηκα, πριν από εννέα μήνες, ο μεσίτης μου έδειξε ένα μικρό κήπο που είχαν φτιάξει στην ταράτσα οι προηγούμενοι ένοικοι, με λίγες διάσπαρτες ζαρντινιέρες κι ένα μικρό παγκάκι. «Προφανώς, δε σου ανήκει επίσημα», είχε πει, «μα μόνο το δικό σου διαμέρισμα έχει άμεση πρόσβαση. Εμένα μου φαίνεται πολύ ωραίος. Μπορείς να κάνεις ως και πάρτι εδώ πάνω!» Εγώ τον είχα κοιτάξει κι είχα αναρωτηθεί αν έμοιαζα όντως με άτομο που κάνει πάρτι.

Τα φυτά είχαν μαραθεί από καιρό. Φαίνεται ότι δεν τα καταφέρνω και πολύ καλά να φροντίζω πράγματα. Τώρα στέκομαι στη στέγη και κοιτάζω κάτω το σκοτάδι του Λονδίνου που μου γνέφει. Γύρω μου εκατομμύρια άνθρωποι ζουν, ανασαίνουν, τρώνε, μαλώνουν. Εκατομμύρια ζωές, απολύτως διαζευγμένες από τη δική μου. Ένα αλλόκοτο είδος ειρήνης.

Τα φώτα νατρίου τρεμοπαίζουν καθώς οι ήχοι της πόλης

σκορπίζονται στον βραδινό αέρα, μηχανές μαρσάρουν, πόρτες κοπανούν. Μερικά χιλιόμετρα νότια, ο μακρινός βάνουσσος βόμβος ενός ελικοπτερού της αστυνομίας· ένας προβολέας που χεννίζει το σκοτάδι αναζητώντας κάποιον αλιτήριο ο οποίος έχει εξαφανιστεί σε ένα κοντινό πάρκο. Κάπου πιο μακριά μια σειρήνα. Πάντα μια σειρήνα. «Δε θα δυσκολευτείς να νιώσεις σαν στο σπίτι σου», είχε πει ο μεσίτης. Παραλίγο να βάλω τα γέλια. Νιώθω την πόλη τόσο απόμακρη όσο πάντα. Από την άλλη, όμως, όλα τα μέρη έτσι τα νιώθω αυτές τις μέρες.

Διστάζω, έπειτα όμως κάνω ένα βήμα πάνω στο στηθαίο, με τα χέρια σε έκταση, σαν λιγάκι πιωμένος ισορροπιστής. Με το ένα πόδι μπροστά από το άλλο, προχωρώ αργά κατά μήκος του τσιμέντου, ενώ το αεράκι με κάνει να ανατριχιάζω. Όταν πρωτοήρθα να μείνω εδώ, όταν έπεσαν όλα πάνω μου με φόρα, καμιά φορά προκαλούσα τον εαυτό μου να περπατήσει από τη μία άκρη της πολυκατοικίας μου ως την άλλη. Όταν έφτανα, γελοούσα στον αέρα της νύχτας. *Είδες; Είμαι εδώ –κι είμαι ακόμη ζωντανή–, ακριβώς στα άκρα. Κάνω αυτό που μου είπες!*

Έχει γίνει μια μυστική συνήθεια· εγώ, το περίγραμμα της πόλης στον ουρανό, η παρηγοριά του σκοταδιού, η ανωνυμία, η επίγνωση ότι εδώ πάνω κανείς δεν ξέρει ποια είμαι. Σηκώνω το κεφάλι, νιώθω το αεράκι της νύχτας, ακούω γέλια πιο κάτω, το πνιχτό σπάσιμο ενός μπουκαλιού που γίνεται θρύψαλα, την κίνηση που γλιστράει αργά προς την πόλη, βλέπω το ατέλειωτο κόκκινο ποτάμι από τα φανάρια των αυτοκινήτων, σαν μια μετάγγιση αίματος. Μόνο οι ώρες ανάμεσα στις τρεις και τις πέντε το πρωί είναι σχετικά γαλήνιες, οι μπεκρήδες έχουν σωριαστεί στα κρεβάτια τους, οι σεφ των εστιατορίων έχουν βγάλει τα λευκά, οι παμπ έχουν σφαλίσει τις πόρτες. Η σιωπή αυτών των ωρών διακόπτεται σποραδικά μόνο, από τα νυχτερινά φορηγά, τον εβραϊκό φούρνο που ανοίγει απέναντι, τον πνιχτό γδούπο που ακούγεται όταν τα φορηγάκια διανομής εφημερίδων αφήνουν τις χάρτινες μπάλες να πέσουν. Γνωρίζω ακόμα και τις πιο ανεπαίσθητες κινήσεις της πόλης γιατί δεν κοιμάμαι πια.

Κάπου εκεί κάτω το «White Horse», γεμάτο χίποτερ και κα-
τοίκους του Ιστ Εντ, συνεχίζει να βάζει ποτά μετά το κλείσιμο,
ένα ζευγάρι μαλώνει απ' έξω, ενώ στην άλλη άκρη της πόλης το
νοσοκομείο μαζεύει τα κομμάτια των αρρώστων και των τραυ-
ματιών κι όσων μετά βίας τα έβγαλαν πέρα και σήμερα. Εδώ πά-
νω υπάρχει μόνο αέρας, σκοτάδι, η πτήση άρρωγκο της «FedEx»
από Χίθροου για Πεκίνο κι αμέτρητοι ταξιδιώτες, σαν τον ιδρω-
μένο πότη, που πηγαίνουν σε κάποιο νέο μέρος.

«Δεκαοκτώ μήνες. Δεκαοκτώ ολόκληροι μήνες. Πόσοι χρειά-
ζονται πια;» λέω στο σκοτάδι. Και να το – νιώθω να φουσκώνει
ξανά μέσα μου ένας απροσδόκητος θυμός. Κάνω δύο βήματα κοι-
τώντας τα πόδια μου. «Γιατί δε νιώθω ότι ζω. Δε νιώθω τίποτα».

Δύο βήματα. Άλλα δύο. Απόψε θα πάω ως τη γωνία.

«Δε μου έδωσες ζωή, έτσι δεν είναι; Όχι βέβαια. Απλώς έκα-
νες σμπαραλία τη ζωή που είχα. Την έκανες χίλια κομμάτια. Εγώ
τώρα τι να κάνω με τα απομεινάρια; Πότε θα νιώσω—» απλώνω
τα χέρια, νιώθω τον ψυχρό νυχτερινό αέρα στο δέρμα μου και
συνειδητοποιώ ότι κλαίω πάλι. «Άντε γαμήσου, Γουίλ», ψιθυρί-
ζω. «Άντε γαμήσου, γιατί με άφησες».

Η θλίψη φουσκώνει ξανά, σαν ξαφνική παλίρροια, έντονη,
κατακλυσμαία. Και τη στιγμή που νιώθω να βουλιάζω μέσα της,
μια φωνή ακούγεται από το σκοτάδι: «Δε νομίζω ότι είναι καλή
ιδέα να στέκεσαι εκεί».

Γυρνάω λίγο και βλέπω φευγαλέα ένα μικρό χλωμό πρόσωπο
στη σκάλα κινδύνου, με γουρλωμένα τα μαύρα του μάτια. Από το
σοκ, το πόδι μου γλιστράει στο στηθαίο, το σώμα μου βρίσκεται
ξαφνικά στη λάθος πλευρά του κενού. Η καρδιά μου τραντάζε-
ται, και, έπειτα από ένα δευτερόλεπτο, ακολουθεί το κορμί μου.
Και μετά, θαρρείς σε εφιάλη, νιώθω αβαρής στην άβυσσο του
νυχτερινού αέρα, τα πόδια μου ανεμίζουν πάνω από το κεφάλι,
ενώ ακούω μια τσιρίδα που ίσως είναι δική μου –

Μπουμι.

Κι έπειτα όλα μαυρίζουν.

2

Πώς σε λένε, καρδιά μου;»
Στον αυχένα μου ένα κολάρο.
Νιώθω ένα ευγενικό και επιδέξιο χέρι να πιάνει το κεφάλι μου.

Είμαι ζωντανή. Για να πω την αλήθεια, εκπλήσσομαι αρκετά.
«Αυτό είναι. Άνοιξε τα μάτια. Και τώρα κοίταξέ με. Κοίταξέ με. Μπορείς να μου πεις πώς σε λένε;»

Θέλω να μιλήσω, να ανοίξω το στόμα, ωστόσο η φωνή μου βγαίνει πνιχτή κι ακατανόητη. Νομίζω πως έχω δαγκώσει τη γλώσσα μου. Μέσα στο στόμα μου έχω αίμα, που είναι ζεστό κι έχει τη γεύση του σίδηρου. Δεν μπορώ να κουνηθώ.

«Θα σε βάλουμε σε ένα άκαμπτο φορείο, εντάξει; Μπορεί να νιώσεις άβολα για λίγο, μα θα σου δώσω μορφίνη για να απαλύνει κάπως τον πόνο». Η φωνή του άνδρα είναι ήρεμη, επίπεδη, λες κι είναι το πιο φυσιολογικό πράγμα στον κόσμο να κείτεσαι κομμάτια στο τιμέντο και να κοιτάς τον σκοτεινό ουρανό. Θέλω να γελάσω. Θέλω να του πω πόσο γελοίο είναι το γεγονός ότι είμαι εδώ. Μα τίποτα δε δείχνει να λειτουργεί όπως θα έπρεπε.

Το πρόσωπο του άνδρα χάνεται από μπροστά μου. Μια γυναίκα με φωσφορίζον πανωφόρι, με τα σκούρα κατσαρά μαλλιά δεμένα αλογοουρά, προβάλλει από πάνω μου κι ανάβει ξαφνικά μπροστά στα μάτια μου ένα λεπτό φακό, ενώ με κοιτά με εκείνο το απόμακρο ενδιαφέρον που θα έδειχνε αν ήμουν δείγμα, όχι άνθρωπος.

«Θα χρειαστεί να τη βάλουμε σε σακούλα;»

Θέλω να μιλήσω, αλλά ο πόνος στα πόδια με αποσπά. Έλεος, λέω, μα δεν είμαι σίγουρη αν το λέω δυνατά.

«Πολλαπλά κατάγματα. Οι κόρες αντιδρούν φυσιολογικά. Αρτηριακή πίεση ενενήντα με εξήντα. Είναι τυχερή που έπεσε στην τέντα. Τι πιθανότητες έχει κανείς να προσγειωθεί σε έναν καναπέ-κρεβάτι, μου λες; Αυτή η μελανιά, όμως, δε μου αρέσει». Κρύος αέρας στο διάφραγμά μου, ζεστά δάχτυλα με αγγίζουν απαλά. «Καμιά εσωτερική αιμορραγία;»

«Χρειαζόμαστε δεύτερη ομάδα;»

«Κάντε πίσω, σας παρακαλώ, κύριέ μου. Ένα βήμα πίσω».

Η φωνή ενός άλλου άνδρα: «Βγήκα για να καπνίσω κι έπεσε στο μπαλκόνι μου, που να πάρει. Κόντεψε να πέσει πάνω μου».

«Ορίστε, λοιπόν. Είναι η τυχερή σας μέρα. Δεν έπεσε πάνω σας».

«Δε φαντάζεστε πόσο τρόμαξα. Σας έχει έρθει ποτέ κατακέφαλα ένας άνθρωπος; Κοιτάξτε τον καναπέ μου. Τον είχα πάρει οκτακόσιες λίρες από το “Congan”... Λέτε να ζητήσω αποζημίωση;»

Σύντομη σιωπή.

«Να κάνετε ό,τι θέλετε, κύριέ μου. Ξέρετε, μπορείτε μέχρι και να τη χρεώσετε για να καθαριστεί το αίμα απ’ το μπαλκόνι σας. Τι λέτε;»

Τα μάτια του πρώτου άνδρα γλιστρούν προς τη συνάδελφό του. Ο χρόνος κυλά, κι εγώ γέρνω μαζί του. Έπεσα από τη στέγη; Το πρόσωπό μου είναι κρύο και συνειδητοποιώ αχνά ότι έχω αρχίσει να τρέμω.

«Σαμ, παθαίνει σοκ».

Κάπου πιο πέρα ανοίγει η πόρτα ενός φορητού. Έπειτα κινείται το φορείο κάτω από το σώμα μου και, για μια στιγμή, πονάω πονάω πονάω – Όλα μαυρίζουν.

Μια σειρήνα, μια γαλάζια δίνη. Πάντα μια σειρήνα στο Λονδίνο. Κινούμαστε. Πλάκες που φωσφορίζουν στο εσωτερικό του

ασθενοφόρου, ανάμεσα σε επαναλαμβανόμενους λόξιγκες, φωτίζουν το απρόσμενα γεμάτο εσωτερικό, ο άνδρας με την πράσινη στολή πληκτρολογεί κάτι στο τηλέφωνό του κι έπειτα γυρνάει και ρυθμίζει τις σταγόνες πάνω από το κεφάλι μου. Ο πόνος είναι κάπως πιο ήπιος τώρα –μορφίνη;– αλλά, με τη συναίσθηση να επανέρχεται, γίνεται τρόμος που όλο και μεγαλώνει. Ένας γιγάντιος αερόσακος φουσκώνει αργά μέσα μου, εμποδίζοντας σταθερά οτιδήποτε άλλο. *Αχ, όχι. Αχ, όχι.*

«Φυνώμη;»

Χρειάζονται δύο προσπάθειες για να με ακούσει ο άνδρας, που έχει στηρίξει το χέρι πίσω από το χώρισμα του οδηγού. Γυρίζει και γέρνει προς το πρόσωπό μου. Μυρίζει λεμόνι και του έχει ξεφύγει ένα σημείο στο ξύρισμα. «Όλα εντάξει;»

«Φα 'είνω—»

Ο άνδρας σκύβει περισσότερο. «Συγγνώμη. Δε σε ακούω καλά με τη σειρήνα. Όπου να 'ναι, φτάνουμε στο νοσοκομείο». Πιάνει το χέρι μου. Το χέρι του είναι στεγνό, ζεστό και καθησυχαστικό. Με πιάνει ένας ξαφνικός πανικός μήπως αποφασίσει να με αφήσει. «Κρατήσου ακόμα λίγο. Σε πόση ώρα φτάνουμε, Ντόνα;»

Δεν μπορώ να προφέρω τις λέξεις. Η γλώσσα μου γεμίζει το στόμα. Οι σκέψεις μου είναι συγκεχυμένες, ένα κουβάρι. Κούνησα τα χέρια όταν με μάζεψαν από κάτω; Σήκωσα το δεξί μου χέρι, έτσι δεν είναι;

«Φα 'είνω φαλάλυ'η;» Η φωνή βγαίνει σαν ψίθυρος.

«Τι πράγμα;» Φέρνει το αυτί κάπου κοντά στο στόμα μου.

«Φαλάλυ'η; Φα 'είνω φαλάλυ'η;»

«Παράλυτη;» Ο άνδρας διστάζει, κοιτάζει τα μάτια μου κι έπειτα γυρίζει και κοιτάζει τα πόδια μου. «Μπορείς να κουνήσεις τα δάχτυλα των ποδιών;»

Προσπαθώ να θυμηθώ πώς κουνιούνται τα πόδια μου. Δείχνει να απαιτεί αρκετά περισσότερη συγκέντρωση από ό,τι προηγούμενως. Ο άνδρας απλώνει το χέρι και αγγίζει μαλακά ένα δάχτυλο στο πόδι μου, σαν να θέλει να μου θυμίσει πού είναι. «Προσπάθησε ξανά. Αυτό είναι».

Νιώθω έναν οξύ πόνο και στα δύο πόδια. Μια πνιχτή ανάσα, ίσως ένας λυγμός. Δικός μου.

«Είσαι εντάξει. Ο πόνος είναι καλό σημάδι. Δεν είμαι σίγουρος, αλλά δε νομίζω ότι υπάρχει τραυματισμός στη σπονδυλική στήλη. Έχεις σπάσει τον γοφό σου και κάνα δυο κοκαλάκια ακόμα».

Με κοιτάζει στα μάτια. Ένα βλέμμα όλο ευγένεια. Δείχνει να καταλαβαίνει πόσο θέλω να πειστώ. Νιώθω το χέρι του να πλησιάζει το δικό μου. Πρώτη φορά χρειάζομαι τόσο πολύ ένα ανθρώπινο άγγιγμα.

«Αλήθεια· είμαι σίγουρος ότι δε θα μείνεις παραλύτη».

«Φάλι χαλά». Ακούω τη φωνή μου σαν να 'ρχεται από μακριά. Βουρκώνω. «Μη με αφήφει, φε α'καλώ», ψιθυρίζω.

Φέρνει το πρόσωπό του πιο κοντά. «Δε θα σε αφήσω».

Θέλω να μιλήσω, μα το πρόσωπό του θολώνει, και χάνομαι ξανά.

Αργότερα μου λένε ότι έπεσα δύο ορόφους από τους πέντε και πέρασα μέσα από μια τέντα. Μια πανάκριβη πελώρια ξαπλώστρα από καμβά και τεχνητή ψάθα με αδιάβροχα μαξιλάκια στο μπαλκόνι του κυρίου Άντονι Γκάρντινερ, δικηγόρου σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και γείτονα που δεν έχω γνωρίσει ποτέ, φρέναρε την πτώση μου. Ο γοφός μου έσπασε στα δύο, ενώ δύο από τα πλευρά μου και η κλείδα κόπηκαν κι αυτά. Έσπασα δύο δάχτυλα στο αριστερό χέρι κι ένα οστό στο μετατόρσιο, το οποίο τρύπησε το δέρμα στο πόδι μου κι έκανε ένα φοιτητή της Ιατρικής να λιποθυμήσει. Οι ακτινογραφίες μου είναι αρκετά συναρπαστικές.

Ακούω διαρκώς τη φωνή του νοσοκόμου που με φρόντισε: *Ποτέ δεν ξέρεις τι θα συμβεί όταν πέφτεις από μεγάλο ύψος*. Προφανώς είμαι πολύ τυχερή. Μου το λένε και περιμένουν χαμογελώντας, λες και θα 'πρεπε να απαντήσω με πλατύ χαμόγελο, ή, ίσως, να σηκωθώ να χορέψω. Εγώ δε νιώθω τυχερή. Δε νιώθω τίποτα. Λαγοκοιμάμαι και ξυπνάω, και καμιά φορά βλέπω

από πάνω μου τα έντονα φώτα ενός χειρουργείου και μετά έναν απολύτως ήσυχο θάλαμο. Το πρόσωπο μιας νοσοκόμας. Φευγαλέες κουβέντες.

Είδες τι χάλι άφησε πίσω της η γριά στο D4; Ωραία τελείωσε η βάρδια...

Εσύ δε δουλεύεις στο «Princess Elizabeth»; Να τους πεις ότι ξέρουμε τη δουλειά μας στην Εντατική. Χα, χα, χα, χα, χα.

Ξεκουράσου τώρα, Λουίζα. Θα τα φροντίσουμε όλα εμείς. Εσύ ξεκουράσου.

Η μορφίνη μου φέρνει νύστα. Αυξάνουν τη δόση. Ευπρόσδεκτες τώρα αυτές οι κρύες σταγόνες λησμονιάς.

Όταν ανοίγω τα μάτια, βλέπω τη μητέρα μου στα πόδια του κρεβατιού.

«Ξύπνησε. Μπέρναρντ, ξύπνησε. Να φωνάξουμε τη νοσοκόμα;»

Άλλαξε το χρώμα των μαλλιών της, σκέφτομαι απόμακρο. Κι έπειτα: Η μητέρα μου είναι. Η μητέρα μου έχει πάψει να μου μιλάει.

«Δόξα τω Θεώ. Δόξα τω Θεώ». Σηκώνει το χέρι κι αγγίζει τον Εσταυρωμένο στον λαιμό της. Κάποιον μου θυμίζει, μα δε θυμάμαι ποιον. Σκύβει και με χαϊδεύει γλυκά στο μάγουλο. Για κάποιο λόγο, αυτό μου φέρνει αμέσως δάκρυα. «Αχ, κοριτσάκι μου». Σκύβει από πάνω μου, σαν να θέλει να με φυλάξει από άλλη ζημιά. Μυρίζω το άρωμά της, γνώριμο σαν το δικό μου. «Αχ, Λου». Σκουπίζει τα δάκρυά μου με ένα χαρτομάντιλο. «Δεν ξέρεις τι τρομάρα πήρα όταν μας τηλεφώνησαν. Πονάς; Χρειάζεσαι τίποτα; Είσαι άνετα; Τι να σου φέρω;»

Μιλάει τόσο γρήγορα, που δεν μπορώ να απαντήσω.

«Ήρθαμε μόλις μας ειδοποίησαν. Τον παππού τον προσέχει η Τρίνα. Σου στέλνει όλη του την αγάπη. Δηλαδή έκανε εκείνο τον θόρυβο, ξέρεις, μα καταλαβαίνουμε όλοι τι σημαίνει. Αχ, αγάπη μου, τι διάολο σου συνέβη; Τι στην ευχή σκεφτόσουν;»

Δε δείχνει να ζητάει απάντηση. Το μόνο που πρέπει να κάνω είναι να μείνω εκεί, στο κρεβάτι.

Η μητέρα μου σκουπίζει τα μάτια της, κι έπειτα ξανά τα δικά μου. «Είσαι ακόμη κόρη μου. Και... και δε θα το άντεχα αν πάθαινες κάτι κι εμείς δεν ήμασταν... ξέρεις».

«Α'ά-». Καταπίνω τις λέξεις. Η γλώσσα μου έχει μια γελοία αίσθηση. Ακούγομαι σαν πιωμένη. «'εν ήθελα 'οτέ α-»

«Το ξέρω. Αλλά με δυσκόλεψες τόσο πολύ, Λου. Δεν μπορούσα να-»

«Όχι τώρα, αγάπη μου, εντάξει;» Ο μπαμπάς αγγίζει τον ώμο της.

Εκείνη κοιτάζει κάπου στον θάλαμο και μου πιάνει το χέρι. «Όταν μας τηλεφώνησαν. Νόμισα ότι - Δεν ήξερα -» Ρουφάει ξανά τη μύτη της, πιέζοντας το χαρτομάντιλο πάνω στα χείλη της. «Δόξα τω Θεώ, Μπέρναρντ, είναι καλά».

«Και βέβαια είναι. Τούτη εδώ είναι από λάστιχο, έτσι δεν είναι;»

Ο μπαμπάς προβάλλει πάνω μου. Έχουν περάσει δύο μήνες από την τελευταία φορά που μιλήσαμε στο τηλέφωνο, μα έχω να τον δω από κοντά ενάμιση χρόνο, από τότε που έφυγα από την πόλη μου. Φαίνεται πελώριος, οικείος, και τρομακτικά, τρομακτικά κουρασμένος.

«Φυγγνώ'η», ψιθυρίζω. Δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι άλλο να πω.

«Μην είσαι χαζούλα. Εμείς χαιρόμαστε που είσαι καλά. Παρόλο που δείχνεις σαν να έχεις παίξει έξι γύρους με τον Μάικ Τάισον.* Έχεις κοιταχτεί στον καθρέφτη από τότε που ήρθες εδώ;»

Κουνάω το κεφάλι.

«Ίσως... Να το προχωρήσω και λίγο. Θυμάσαι τον Τέρι Νίκολς, τότε που πετάχτηκε πάνω από το ποδηλάτό του κοντά στο μίνι μάρκετ; Ε, λοιπόν, αν βγάλεις το μουστάκι, κάπως έτσι είσαι τώρα κι εσύ. Ή μάλλον» -κοιτάζει το πρόσωπό μου από πιο κοντά-, «τώρα που το λες...»

* Γνωστός Αμερικανός πρώην πυγμάχος. (Σ.τ.Μ.)

«Μπέρναρντ».

«Θα σου φέρουμε τσιμπιδάκι αύριο. Τέλος πάντων. Την επόμενη φορά που θα αποφασίσεις ότι θέλεις να μάθεις να πετάς, θα πάμε στο παλιό αεροδρόμιο, εντάξει; Γιατί φαίνεται ότι, όταν απλώς πηδάς κι αρχίζεις να φτεροκοπάς με τα χέρια, δεν κάνεις τίποτα».

Προσπαθώ να χαμογελάσω.

Σκύβουν και οι δύο πάνω μου. Η όψη τους φανερώνει άγχος, ανησυχία. Οι γονείς μου.

«Αδυνάτισε, Μπέρναρντ. Δε σου φαίνεται ότι αδυνάτισε;»

Ο μπαμπάς σκύβει πιο κοντά, και τότε βλέπω ότι τα μάτια του είναι λίγο υγρά, το χαμόγελό του λίγο πιο τρεμάμενο από ό,τι συνήθως. «Εεεε... κούκλα είναι, αγάπη μου. Άκουσέ με. Είσαι πανέμορφη». Σφίγγει το χέρι μου κι έπειτα το σηκώνει στα χείλη και το φιλάει. Είναι η πρώτη φορά σε όλη μου τη ζωή που ο μπαμπάς κάνει κάτι τέτοιο.

Τότε συνειδητοποιώ ότι νόμιζαν πως θα πέθαινα, κι ένας λυγμός ξεπηδά από το στέρνο μου απροειδοποίητα. Κλείνω τα μάτια στα καυτά δάκρυα και νιώθω τη μεγάλη, αργασμένη σαν ξύλο, παλάμη του γύρω από τη δική μου.

«Είμαστε εδώ, καρδούλα μου. Όλα θα πάνε καλά. Μην ανησυχείς για τίποτα».

Επί δύο εβδομάδες κάνουν κάθε μέρα τα ογδόντα χιλιόμετρα της διαδρομής, παίρνοντας το πρώτο τρένο για Λονδίνο, κι έπειτα έρχονται κάθε δυο-τρεις μέρες. Ο μπαμπάς πήρε ειδική άδεια από τη δουλειά, επειδή η μαμά δεν ήθελε να ταξιδεύει μόνη της. Σε τελευταία ανάλυση, στο Λονδίνο κυκλοφορούν διάφοροι. Το λέει πολλές φορές αυτό και το συνοδεύει πάντα με μια φευγαλέα ματιά πίσω της, λες κι αυτή ακριβώς τη στιγμή μπαίνει στον θάλαμο νυχτοπατώντας ένας κουκουλοφόρος που κραδαίνει μαχαίρι. Η Τρίνα έχει μείνει στο σπίτι για να προσέχει τον παππού. Υπάρχει κάτι στον τρόπο με τον οποίο το λέει αυτό η μαμά που με κάνει να πιστεύω ότι ίσως η αδελφή μου δε θα επέλεγε να διευθετηθεί ακριβώς έτσι η όλη κατάσταση.

Η μαμά άρχισε να φέρνει σπιτικό φαγητό από τη μέρα που κοιτάξαμε το γεύμα μου και, παρά την πεντάλεπτη προσεκτική παρατήρηση, δεν μπορούσαμε να καταλάβουμε τι ήταν. «Και σε πλαστικό δίσκο, Μπέρναρντ. Λες και είμαστε σε καμιά φυλακή». Το τσίμπησε κάπως θλιμμένα με ένα πιρούνι κι έπειτα το μύρισε. Έκτοτε καταφτάνει με τεράστια σάντουιτς, παχιές φέτες ζαμπόν ή τυρί μέσα σε λευκό φρέσκο ψωμί, και με σπιτικές σουπές. «Φαγητό που αναγνωρίζεις», λέει και με ταΐζει σαν μωρό. Σιγά σιγά η γλώσσα μου επανέρχεται στο κανονικό της μέγεθος. Φαίνεται ότι παραλίγο να την κόψω με τα δόντια μου όταν έπεσα. Όπως μου λένε, δεν είναι ασυνήθιστο.

Μου κάνουν δύο εγχειρήσεις για να κολλήσει ο γοφός, ενώ το αριστερό μου πόδι και το αντίστοιχο χέρι είναι στον γύψο έως τις αρθρώσεις. Ο Κιθ, ένας από τους τραυματιοφορείς, ρωτάει αν μπορεί να γράψει κάτι –φαίνεται ότι είναι κακοτυχία να τον κρατάω τόσο παρθενικά λευκό– κι αμέσως γράφει ένα σχόλιο τόσο αισχρό, ώστε η Έβελιν, η νοσοκόμα από τις Φιλιππίνες, αναγκάζεται να βάλει κι άλλο γύψο από πάνω πριν περάσει ο γιατρός. Όταν ο Κιθ με πηγαίνει με το καροτσάκι για ακτινογραφίες, ή στο φαρμακείο, μου λέει τα κουτσομπολιά απ' όλο το νοσοκομείο. Θα μπορούσα να ζήσω και χωρίς να μαθαίνω για τους ασθενείς που πεθαίνουν αργά και βασανιστικά, και που δείχνουν να είναι ατέλειωτοι, μα εκείνος το χαίρεται. Καμιά φορά αναρωτιέμαι τι λέει στους άλλους για μένα. Είμαι το κορίτσι που έπεσε από ένα πενταώροφο κτίριο κι έζησε. Στην ιεραρχία του νοσοκομείου, φαίνεται ότι αυτό με τοποθετεί αρκετά ψηλότερα από τον ειλεό εντέρου στην Πτέρυγα C ή τη χαζογκόμενα που έκοψε κατά λάθος τον αντίχειρά της με το κλαδευτήρι.

Είναι εκπληκτικό το πόσο γρήγορα καθιερώνεσαι. Ξυπνάω, δέχομαι τις φροντίδες κάμποσων ανθρώπων που πλέον αναγνωρίζω, προσπαθώ να πω το σωστό στους ειδικούς και περιμένω να έρθουν οι γονείς μου. Εκείνοι ασχολούνται με μικροπράγματα στον θάλαμο και δείχνουν ασυνήθιστο σεβασμό μπροστά στους γιατρούς. Ο μπαμπάς ζητάει συνεχώς συγγνώμη για την

ανικανότητά μου να κάνω γκέλα, ώσπου η μαμά τον κλοτσάει, αρκετά δυνατά, στον αστράγαλο.

Αφού περάσουν οι γιατροί, η μαμά συνήθως πηγαίνει βόλτα στα καταστήματα του ισογείου κι επιστρέφει αναφωνώντας σιγανά ότι υπάρχουν ένα σωρό φαστφούντ. «Ο άνδρας με το ένα πόδι από την καρδιολογική κλινική, Μπέρναρντ. Δε φαντάζεσαι πώς είχε καθίσει και περιδρόμιαζε τσίζμπεργκερ και τηγανητές πατάτες».

Ο μπαμπάς κάθεται σε μια καρέκλα κοντά στα πόδια του κρεβατιού και διαβάζει την τοπική εφημερίδα. Την πρώτη εβδομάδα αναζητά διαρκώς αναφορές στο ατύχημά μου. Προσπαθώ να του πω ότι εδώ γύρω ούτε οι διπλές δολοφονίες δεν καταφέρνουν να βγουν στα δελτία ειδήσεων, μα την προηγούμενη εβδομάδα το πρωτοσέλιδο της τοπικής εφημερίδας του Στόρτφορντ ήταν: «Καρότσια του σουπερμάρκετ στη λάθος μεριά του χώρου στάθμευσης». Και την αμέσως προηγούμενη εβδομάδα: «Θλίψη των μαθητών για την κατάσταση της λιμνούλας με τις πάπιες», άρα θα δυσκολευτώ να τον πείσω.

Την Παρασκευή μετά την τελική επέμβαση στον γοφό, η μητέρα μου φέρνει μια ρόμπα που μου είναι τεράστια και μια μεγάλη καφετιά χαρτοσακούλα γεμάτη σάντουιτς με αυγό. Δε χρειάζεται να ρωτήσω τι είναι· μόλις ανοίγει την τσάντα, η μυρωδιά του θειαφιού γεμίζει τον θάλαμο. Ο πατέρας μου κάνει αέρα με το χέρι μπροστά στη μύτη του. «Εμένα θα κατηγορούν οι νοσοκόμες, Τζόσι», λέει κι ανοιγοκλείνει την πόρτα.

«Τα αυγά θα τη δυναμώσουν. Είναι πολύ αδύνατη. Εσύ, άλλωστε, δε δικαιούσαι να μιλάς. Κατηγορούσες για τις απαισίες μυρωδιές σου τον σκύλο, και μάλιστα δύο χρόνια αφού είχε πεθάνει».

«Δεν ήθελα να χαθεί ο ρομαντισμός, αγάπη μου».

Η μαμά χαμηλώνει τη φωνή: «Η Τρίνα λέει ότι ο τελευταίος φίλος της έβαζε τις κουβέρτες πάνω από το κεφάλι της όταν άφηνε αέρια. Το φαντάζεσαι;»

Ο μπαμπάς γυρνάει σ' εμένα. «Όταν το κάνω εγώ, η μητέρα σου δε μένει καν στον ίδιο ταχυδρομικό κώδικα».

Ακόμα και την ώρα που γελούν, στον αέρα υπάρχει ένταση. Τη νιώθω. Όταν όλος ο κόσμος σου συρρικνώνεται σε τέσσερις τοίχους, αποκτάς μια οξυδέρκεια που πιάνει έως και τις πιο απειροελάχιστες αλλαγές στην ατμόσφαιρα. Όπως όταν οι γιατροί γυρνούν λίγο την πλάτη όταν εξετάζουν ακτινογραφίες ή όταν οι νοσοκόμες σκεπάζουν το στόμα για να μιλήσουν για κάποιον που μόλις πέθανε σε κάποιον κοντινό θάλαμο.

«Τι είναι;» λέω. «Τι τρέχει;»

Κοιτάζονται αμήχανα.

«Να...» Η μαμά κάθεται στην άκρη του κρεβατιού μου. «Ο γιατρός που... που σε παρακολουθεί είπε ότι... δεν είναι ξεκάθαρο πώς έπεσες».

Δαγκώνω ένα σάντουιτς. Τώρα μπορώ να σηκώνω πράγματα με το αριστερό μου χέρι. «Α, αυτό λέτε; Αφαιρέθηκα».

«Ενώ περπατούσες σε μια στέγη».

Μασάω για ένα λεπτό.

«Υπάρχει καμία περίπτωση να υπνοβατούσες, καρδούλα μου;»

«Μπαμπά – δεν έχω υπνοβατήσει ποτέ στη ζωή μου».

«Δεν το θυμάσαι. Τότε που ήσουν δεκατριών, δεν υπνοβατούσες όταν κατέβηκες κι έφαγες τη μισή τούρτα γενεθλίων της Τρίνα;»

«Να, ξέρεις... μπορεί και να μην κοιμόμουν τότε».

«Είναι και τα επίπεδα αλκοόλ στο αίμα σου. Είπαν ότι... είχες πει... πάρα πολύ».

«Ήταν δύσκολο βράδυ στη δουλειά. Ήπια ένα-δυο ποτηράκια κι ανέβηκα στη στέγη να πάρω αέρα. Κι έπειτα μου τράβηξε την προσοχή μια φωνή».

«Άκουσες μια φωνή».

«Στεκόμουν στη στέγη και κοίταξα την πόλη. Το κάνω καμιά φορά. Και τότε άκουσα πίσω μου τη φωνή ενός κοριτσιού, τρόμαξα κι έχασα την ισορροπία μου».

«Το είδες το κορίτσι;»

«Όχι, άκουσα μόνο τη φωνή του».

Ο μπαμπάς σκύβει μπροστά. «Είσαι σίγουρη ότι ήταν όντως ένα κορίτσι; Ότι δε φαντάστηκες ένα—»

«Ο γοφός μου έγινε λιώμα, μπαμπά, όχι το μυαλό μου».

«Πάντως είπαν ότι το ασθενοφόρο το κάλεσε ένα κορίτσι».

Η μαμά αγγίζει τον μπαμπά στο μπράτσο.

«Λες, δηλαδή, ότι ήταν όντως ατύχημα», λέει εκείνος.

Σταματάω να τρώω. Τραβούν τα μάτια ο ένας από τον άλλο ένοχα.

«Τι πράγμα; Νομίζατε ότι... ότι πήδηξα μόνη μου;»

«Δεν είπαμε τίποτα». Ο μπαμπάς ξύνει το κεφάλι. «Απλά –ξέρεις– πήγαν όλα τόσο στραβά από τότε που... είχαμε να σε δούμε και τόσο καιρό... και δεν περιμέναμε να περπατάς στη στέγη ενός κτιρίου στα μαύρα μεσάνυχτα. Εσύ παλιά φοβόσουν τα ύψη».

«Εγώ παλιά είχα αρραβωνιαστεί έναν άνθρωπο που θεωρούσε φυσιολογικό να υπολογίζει πόσες θερμίδες έκαιγε όταν κοιμόταν. Για όνομα του Θεού. Γι' αυτό ήσασταν τόσο καλοί μαζί μου; Νομίζατε ότι προσπάθησα να αυτοκτονήσω;»

«Να, ξέρεις, μας έκανε ένα σωρό ερωτήσεις...»

«Ποιος έκανε ερωτήσεις;»

«Ένας τύπος, ένας ψυχίατρος. Απλώς θέλουν να βεβαιωθούν ότι είσαι καλά, αγάπη μου. Ξέρουμε ότι τα πράγματα πήγαν λίγο –τέλος πάντων, ξέρεις– από τότε που—»

«Ποιος ψυχίατρος;»

«Σε έχουν βάλει σε λίστα αναμονής για να δεις κάποιον. Για να μιλήσετε, ξέρεις. Κι εμείς τα είπαμε πολλή ώρα με τους γιατρούς και θα γυρίσεις σπίτι μαζί μας. Μόνο για όσο αναρρώνεις. Δε γίνεται να μείνεις μόνη σου σ' εκείνο το διαμέρισμα. Είναι—»

«Πήγατε στο διαμέρισμά μου;»

«Από κάπου δεν έπρεπε να φέρουμε τα πράγματά σου;»

Ακολουθεί μια μακρά σιωπή. Τους φαντάζομαι να στέκουν στο κατώφλι μου, τα χέρια της μαμάς να σφίγγουν την τσάντα καθώς επιθεωρεί τα άπλυτα σεντόνια, τα άδεια μπουκάλια κρα-

σί στη σειρά πάνω στο μάρμαρο του τζακιού, τη μοναχική μισηή μπάρα δημητριακών στο ψυγείο. Τους φαντάζομαι να κουνούν το κεφάλι και να κοιτάζονται. *Είσαι σίγουρος ότι είναι το σωστό σπίτι, Μπέριναρντ;*

«Αυτή τη στιγμή πρέπει να είσαι με την οικογένειά σου. Μέχρι να σταθείς ξανά στα πόδια σου».

Θέλω να πω ότι θα είμαι μια χαρά στο διαμερίσμα μου, όποια γνώμη κι αν έχουν γι' αυτό. Θέλω να πηγαίνω στη δουλειά και να γυρίζω σπίτι και να μη σκέφτομαι ως την επόμενη βάρδια. Θέλω να πω ότι δεν μπορώ να γυρίσω στο Στόρτφορντ και να γίνω ξανά *αυτό το κορίτσι, εκείνο που*. Δε θέλω να αναγκαστώ να νιώθω το βάρος της προσεκτικά μεταμφιεσμένης αποδοκιμασίας της μητέρας μου, της χαρωπής αποφασιστικότητας του πατέρα μου *πως όλα θα πάνε καλά, όλα είναι μια χαρά*, λες κι αν το πει αρκετές φορές τα πράγματα μπορεί να φτιάξουν στ' αλήθεια. Δε θέλω να περνάω κάθε μέρα από το σπίτι του Γουίλ, να σκέφτομαι σε τι πήρα μέρος, τι θα υπάρχει για πάντα.

Μα δε λέω τίποτε απ' όλα αυτά. Γιατί ξαφνικά είμαι κουρασμένη και πονάω παντού και πολύ απλά κουράστηκα να πολεμάω.

Ο μπαμπάς με πάει σπίτι δύο εβδομάδες αργότερα με το φορηγάκι της δουλειάς. Υπάρχει χώρος μόνο για δύο άτομα στο μπροστινό κάθισμα, γι' αυτό η μαμά έμεινε στο σπίτι για να το ετοιμάσει, κι όσο ο αυτοκινητόδρομος τρέχει κάτω από τις ρόδες μας, νιώθω το στομάχι μου να σφίγγεται νευρικά.

Οι χαρωποί δρόμοι της πόλης στην οποία μεγάλωσα μου είναι ξένοι τώρα. Τους κοιτάζω με απόμακρη, αναλυτική ματιά, παρατηρώντας πόσο μικρά μοιάζουν όλα, πόσο κουρασμένα, πόσο *γλυκανάλατα*. Συνειδητοποιώ ότι κάπως έτσι πρέπει να τα έβλεπε και ο Γουίλ όταν επέστρεψε σπίτι για πρώτη φορά μετά το ατύχημά του κι αποδιώχνω τη σκέψη. Καθώς κατεβαίνουμε τον δρόμο μας, νιώθω να μαζεύομαι ελάχιστα στο κάθισμά μου. Δε θέλω να πιάσω ψιλή κουβέντα με τους γείτονες, να εξηγηθώ. Δε θέλω να με κρίνουν γι' αυτό που έκανα.

«Είσαι καλά;» Ο μπαμπάς γυρνάει προς το μέρος μου, σαν να μαντεύει κάτι από τα όσα περνούν από το μυαλό μου.

«Μια χαρά».

«Μπράβο το κορίτσι μου». Για μια στιγμή βάζει το χέρι του στον ώμο μου.

Όταν φτάνουμε στο σπίτι, η μαμά είναι ήδη στην πόρτα. Υποψιάζομαι ότι στέκει στο παράθυρο την τελευταία μισή ώρα. Ο μπαμπάς αφήνει τη μιά τσάντα μου στο κατώφλι κι έπειτα γυρίζει για να με βοηθήσει να βγω, ρίχνοντας την άλλη τσάντα στον ώμο του.

Βάζω το μπαστούνι μου προσεκτικά στις πλάκες του πεζοδρομίου και νιώθω τις κουρτίνες να τρεμοπαίζουν πίσω μου καθώς ανεβαίνω αργά το δρομάκι. *Κοίτα ποια ήρθε*, τους ακούω να ψιθυρίζουν. *Τι λες να έκανε αυτή τη φορά;*

Ο μπαμπάς με καθοδηγεί παρακολουθώντας τα πόδια μου, λες και μπορεί να πεταχτούν ξαφνικά και να πάνε κάπου που δεν πρέπει. «Εντάξει;» λέει διαρκώς. «Μην πηγαίνεις τόσο γρήγορα».

Βλέπω τον παππού να περιμένει πίσω από τη μαμά στο χολ, φορώντας το καρλό πουκάμισο και το καλό γαλάζιο πουλόβερ του. Τίποτα δεν έχει αλλάξει. Η ταπετσαρία είναι η ίδια. Το χαλί στο χολ είναι το ίδιο, οι γραμμές στη φθαρμένη κολόνα είναι εμφανείς εκεί όπου η μαμά πρέπει να έβαλε σκούπα το πρωί. Βλέπω το παλιό γαλάζιο αδιάβροχό μου να κρέμεται στον γάντζο. Δεκαοκτώ μήνες. Νιώθω λες κι έχω λείψει μία δεκαετία.

«Μη βιάζεστε», λέει η μαμά με σφιγμένα χέρια. «Μπέρναρντ, βιάζεσαι πολύ».

«Σιγά τον Μο Φάρα.* Αν πάει ακόμα πιο αργά, θα μοιάζουμε με αστροναύτες».

«Προσέξτε τα σκαλιά. Μήπως πρέπει να σταθείς πίσω της, Μπέρναρντ, για να ανέβει τα σκαλιά; Ξέρεις, μήπως πέσει πίσω».

* Βρετανός δρομέας μεγάλων αποστάσεων. (Σ.τ.Μ.)

«Ξέρω πού είναι τα σκαλιά», λέω, σφίγγοντας τα δόντια. «Αν θυμάστε, έζησα εδώ είκοσι έξι χρόνια».

«Μπέρναρντ, πρόσεξε μην πιαστεί σ' εκείνη την προεξοχή εκει πέρα. Μη σπάσει και τον άλλο γοφό».

Για όνομα του Θεού, σκέφτομαι. Έτσι ήταν και για σένα, Γουίλ; Κάθε μέρα;

Και τότε βλέπω στην πόρτα την αδελφή μου, που σπρώχνει τη μαμά για να περάσει. «Έλεος, μαμά. Έλα, πηδηχτούλα. Θεάμα γίναμε, που να πάρει».

Η Τρίνα σφηνώνει τον ώμο της κάτω από τη μασχάλη μου και γυρίζει για λίγο, για να αγριοκοιτάξει τους γείτονες, σηκώνοντας τα φρύδια σαν να λέει: *Είπατε κάτι; Σχεδόν ακούω το θρόισμα από τις κουρτίνες που κλείνουν.*

«Ηλίθιοι κουτσομπολήδες. Άντε, βιάσου. Υποσχέθηκα στον Τόμας να τον αφήσω να δει τις ουλές σου πριν τον πάω στον παιδότοπο. Αν είναι δυνατόν, πόσα κιλά έχασες; Το στήθος σου πρέπει να μοιάζει με μανταρίνι μέσα σε κάλτσα».

Δυσκολεύομαι να γελάσω ενώ ταυτόχρονα περπατάω. Ο Τόμας έρχεται τρέχοντας να με αγκαλιάσει, κι αναγκάζομαι να κοντοσταθώ και να στηριχτώ με το ένα χέρι στον τοίχο για να κρατήσω την ισορροπία μου καθώς συγκρουόμαστε. «Αλήθεια σε άνοιξαν και σε ξανάφτιαξαν;» λέει. Το κεφάλι του φτάνει ως το στέρνο μου και του λείπουν τέσσερα μπροστινά δόντια. «Ο παππούς λέει ότι μάλλον σε ξανάφτιαξαν λάθος. Κι ένας Θεός ξέρει αν τώρα εμείς θα καταλάβουμε τη διαφορά».

«Μπέρναρντ!»

«Πλάκα έκανα».

«Λουίζα». Η φωνή του παππού είναι παχιά και διστακτική. Απλώνει τα χέρια τρέμοντας, με αγκαλιάζει και τον αγκαλιάζω κι εγώ. Αποτραβιέται, ενώ τα γέρικα χέρια του έχουν αρπάξει τα μπράτσα μου με απρόσμενη δύναμη, και με κοιτά συνοφρυωμένος, με ψεύτικη οργή.

«Το ξέρω, μπαμπά. Το ξέρω. Μα τώρα είναι στο σπίτι», λέει η μαμά.

«Θα ξαναπάρεις το παλιό σου δωμάτιο», λέει ο μπαμπάς. «Απλώς να ξέρεις ότι βάλουμε ταπετσαρία με Τρανσφόρμερς για τον Τομ. Δε σε πειράζει να βλέπεις κάπου κάπου κάνα Ότομποτ ή κάνα Πρένταγκον, έτσι;»

«Είχα σκουλήκια στον ποπό», λέει ο Τόμας. «Η μαμά λέει ότι δεν πρέπει να το λέω όταν είμαι έξω από το σπίτι. Ούτε να βάζω τα δάχτυλά μου στο—»

«Για τον Θεό», λέει η μαμά.

«Καλώς όρισες στο σπίτι, Λου», λέει ο μπαμπάς κι αμέσως αφήνει την τσάντα να πέσει πάνω στο πόδι μου.

3

Κυρίζοντας στο παρελθόν, τους πρώτους εννιά μήνες μετά τον θάνατο του Γουίλ τα είχα λίγο χαμένα. Πήγα αμέσως στο Παρίσι κι απλώς δε γύρισα σπίτι, παραζαλισμένη από την ελευθερία, από την όρεξη που είχε ξυπνήσει μέσα μου ο Γουίλ. Έπιασα δουλειά σε ένα μπαρ όπου σύχναζαν ξένοι που δεν ενοχλούνταν από τα φρικτά γαλλικά μου, τα οποία βελτιώθηκαν. Νοίκιασα μια μικροσκοπική σοφίτα στο 16ο Διαμέρισμα, πάνω από ένα μεσανατολίτικο εστιατόριο, κι έμενα ξύπνια, ακούγοντας τους πελάτες που αργούσαν να φύγουν και τις παραδόσεις που γίνονταν χαράματα, και κάθε μέρα ένιωθα ότι ζούσα τη ζωή κάποιου άλλου.

Εκείνους τους πρώτους μήνες ήταν σαν να είχε λεπτύνει το δέρμα μου – ένιωθα τα πάντα πιο έντονα. Ξυπνούσα γελώντας, ή κλαίγοντας, και τα έβλεπα όλα σαν κάποιο φίλτρο να είχε αφαιρεθεί. Έτρωγα καινούργια φαγητά, περπατούσα σε άγνωστους δρόμους, μιλούσα στον κόσμο σε μια γλώσσα που δεν ήταν η δική μου. Καμιά φορά τον ένιωθα να με στοιχειώνει, σαν να τα έβλεπα όλα εκείνα μέσα από τα δικά του μάτια, σαν να άκουγα τη φωνή του στο αυτί μου.

Λοιπόν, Κλαρκ, πώς σου φαίνεται ετούτο;

Σου είχα πει ότι θα ξετρελαινόσουν με αυτό.

Φά' το! Δοκίμασέ το! Άντε!

Ένιωθα χαμένη χωρίς την καθημερινή ρουτίνα μας. Μου πήρε βδομάδες να μη νιώθω τα χέρια μου άχρηστα χωρίς την κα-

θημερινή επαφή με το κορμί του: με το απαλό πουγκάμισο που κούμπωνα, με τα ζεστά, ακίνητα χέρια που έπλενα απαλά, τα μεταξένια μαλλιά που ένιωθα ακόμη ανάμεσα στα δάχτυλά μου. Μου έλειπε η φωνή του Γουίλ, το άξαφνο γέλιο του, που δύσκολα το αποσπούσες, η αίσθηση των χειλιών του στα δάχτυλά μου, ο τρόπος με τον οποίο τα βλέφαρά του χαμήλωναν όταν ήταν έτοιμος να αποκοιμηθεί. Η μητέρα μου, εμβρόντητη ακόμη από τα γεγονότα στα οποία είχα πάρει μέρος, μου είχε πει ότι, ενώ με αγαπούσε, δεν μπορούσε να συμβιβάσει αυτή τη Λουίζα με την κόρη που είχε μεγαλώσει, κι έτσι, με την απώλεια της οικογένειάς μου και μαζί την απώλεια του άνδρα που είχα αγαπήσει, είχε κοπεί κάθε κλωστή που με έδενε με τον άνθρωπο που ήμουν κάποτε. Ένωθα λες και πολύ απλά είχα λυθεί κι είχα φύγει πλέοντας προς ένα άγνωστο σύμπαν.

Προσποιήθηκα, λοιπόν, ότι είχα μια νέα ζωή. Έκανα χαλαρές, ρηχές φιλίες με άλλους ταξιδιώτες: με νεαρούς Άγγλους φοιτητές που ταξίδευαν για ένα χρόνο πριν από το πανεπιστήμιο, με Αμερικανούς που ακολουθούσαν τα χνάρια λογοτεχνικών ηρώων κι ήταν βέβαιοι ότι δε θα επέστρεφαν ποτέ στις Μεσοδυτικές Πολιτείες, εύπορους νεαρούς τραπεζίτες, κόσμο που έκανε εκδρομές, ένα διαρκώς εναλλασσόμενο πλήθος που ερχόταν, έφευγε και προσπερνούσε, δραπετεύοντας από άλλες ζωές. Χαμογελούσα, κουβέντιαζα και δούλευα κι έλεγα στον εαυτό μου ότι έκανα αυτό που ήθελε εκείνος. Ότι τουλάχιστον αυτό έπρεπε να με παρηγορεί.

Η μέγγενη του χειμώνα χαλάρωσε και η άνοιξη ήταν υπέροχη. Έπειτα, ένα πρωί, σχεδόν εν μια νυκτί, συνειδητοποίησα ότι μου είχε περάσει ο έρωτας μ' εκείνη την πόλη. Ή, τουλάχιστον, δεν ένιωθα αρκετά Παριζιάννα ώστε να μείνω. Οι ιστορίες των ξένων που έμεναν εκεί είχαν αρχίσει να ακούγονται κουραστικά παρόμοιες, οι Παριζιάνοι να μη φαίνονται τόσο φιλικοί – ή εγώ, τουλάχιστον, παρατηρούσα αρκετές φορές τη μέρα τους μυριάδες τρόπους με τους οποίους δε θα κατάφερα ποτέ να ταιριάξω απόλυτα εκεί. Η πόλη, όσο επιβλητική κι αν ήταν,

έδινε την αίσθηση ενός υπέροχου φορέματος υψηλής ραπτικής που είχα αγοράσει βιαστικά, μα τελικά δε μου έκανε. Υπέβαλα παραίτηση κι άρχισα να ταξιδεύω στην Ευρώπη.

Ποτέ δεν είχα νιώσει πιο ανεπαρκής από ό,τι έπειτα από εκείνους τους δύο μήνες. Ένωθα μόνη σχεδόν συνέχεια. Δε μου άρεσε καθόλου το γεγονός ότι δεν ήξερα πού θα κοιμόμουν κάθε βράδυ, ανησυχούσα διαρκώς για τα δρομολόγια των τρένων και το συνάλλαγμα, δυσκολευόμουν να κάνω φίλους γιατί δεν εμπιστευόμουν κανέναν. Και στο κάτω κάτω, τι θα μπορούσα να πω για μένα; Όταν με ρωτούσε ο κόσμος, μπορούσα να δώσω μόνο επιφανειακές λεπτομέρειες. Όσα πράγματα ήταν σημαντικά ή ενδιαφέροντα δεν μπορούσα να τα μοιραστώ. Χωρίς να έχω κάποιον να μιλήσω, ένιωθα ότι καθετί που έβλεπα –είτε ήταν η Φοντάνα ντι Τρέβι είτε ένα κανάλι στο Άμστερνταμ– ήταν απλώς ένα κουτάκι που έπρεπε να σημειώσω σε μια λίστα. Πέρασα τις τελευταίες μέρες σε μια παραλία στην Ελλάδα που μου θύμιζε πολύ μια παραλία στην οποία είχα πάει με τον Γουίλ όχι πολύ καιρό πριν. Τελικά, έπειτα από μία εβδομάδα που καθόμουν στην παραλία κι αναγκαζόμουν να αποδιώχνω μαυρισμένους άνδρες, που όλους έμοιαζε να τους λένε «Δημήτρη», κι ενώ πάσχιζα να πείσω τον εαυτό μου ότι στην πραγματικότητα περνούσα καλά, τα παράτησα και γύρισα στο Παρίσι. Κυρίως επειδή για πρώτη φορά είχε περάσει από το μυαλό μου η σκέψη ότι δεν είχα πού αλλού να πάω.

Για δύο εβδομάδες κοιμόμουν στον καναπέ μιας παλιάς συναδέλφου από το μπαρ, ενώ προσπαθούσα να αποφασίσω πώς θα προχωρούσα. Θυμήθηκα μια συζήτηση που είχα κάνει με τον Γουίλ σχετικά με τις σταδιοδρομίες, έγραψα σε διάφορα πανεπιστήμια που έκαναν μαθήματα μόδας, μα δεν είχα να επιδείξω κάποια προϋπηρεσία κι έτσι έλαβα μια ευγενική απόρριψη. Η θέση στο σεμινάριο που είχα κερδίσει αρχικά μετά τον θάνατο του Γουίλ είχε δοθεί αλλού, γιατί δεν είχα ζητήσει αναβολή. Μπορούσα να ξανακάνω αίτηση την επόμενη χρονιά, όπως είπε ο γραμματέας, με τον τόνο της φωνής εκείνου που ήξερε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να το κάνω.

Άρχισα να ψάχνω σε σελίδες εύρεσης εργασίας στο διαδίκτυο και είδα ότι, παρά τα όσα είχα περάσει, ακόμη δεν ήμουν επαρκώς καταρτισμένη για τις δουλειές που ενδεχομένως θα με ενδιέφεραν. Κι έπειτα, εντελώς τυχαία, πάνω που αναρωτιόμουν τι θα έκανα μετά, μου τηλεφώνησε ο Μάικλ Λόλερ, ο δικηγόρος του Γουίλ, και μου υπέδειξε ότι είχε έρθει η στιγμή να κάνω κάτι με τα χρήματα που είχε αφήσει ο Γουίλ. Ήταν η δικαιολογία που είχα ανάγκη για να κινηθώ. Με βοήθησε να διαπραγματευτώ την τιμή ενός τρομακτικά ακριβού δυαριού στην άκρη του Σκουέρ Μάιλ,* το οποίο αγόρασα κατά κύριο λόγο γιατί είχα θυμηθεί ότι κάποτε ο Γουίλ είχε μιλήσει για το μπαρ στη γωνία, κάτι που με έκανε να νιώσω λίγο πιο κοντά του· το επίπλωσα με τα λίγα χρήματα που μου είχαν απομείνει. Έξι εβδομάδες αργότερα, γύρισα στην Αγγλία, έπιασα δουλειά στο «Shamrock and Clover», πλάγιασα με έναν άνδρα που λεγόταν Φιλ, και τον οποίο δε θα ξανάβλεπα ποτέ, και περίμενα να νιώσω ότι είχα αρχίσει να ζω πραγματικά.

Εννέα μήνες αργότερα περίμενα ακόμη.

Την πρώτη εβδομάδα που πέρασα στο σπίτι δε βγήκα πολύ. Πονούσα και κουραζόμουν γρήγορα, έτσι ήταν πιο εύκολο να μένω ξαπλωμένη και να λαγοκοιμάμαι υπό την επήρεια ιδιαίτερα ισχυρών παυσίπονων, λέγοντας στον εαυτό μου ότι το μόνο που είχε σημασία ήταν να αφήσω το κορμί μου να αναρρώσει. Κατά έναν περίεργο τρόπο, μου ταίριαζε η επιστροφή στο μικρό σπίτι της οικογένειάς μας: Ήταν το πρώτο μέρος στο οποίο είχα καταφέρει να κοιμηθώ πάνω από τέσσερις συνεχόμενες ώρες από τότε που είχα φύγει κι ήταν τόσο μικρό, ώστε μπορούσα πάντα να πιαστώ από έναν τοίχο για να στηριχτώ. Η μαμά με τάιζε, ο παππούς μου έκανε παρέα (η Τρίνα είχε γυρίσει στο πανεπιστήμιο κι είχε πάρει μαζί τον Τομ), κι εγώ έβλεπα τηλεόραση, μέ-

* Η περιοχή στο κέντρο του Λονδίνου. (Σ.τ.Μ.)

νοντας έκπληκτη από τις ατέλειωτες διαφημίσεις για εταιρείες δανεισμού και αναβατόρια και την αποκλειστική ενασχόληση με ασήμαντες διασημότητες τις οποίες αδυνατούσα να αναγνωρίσω ύστερα από σχεδόν ένα χρόνο στο εξωτερικό. Ήταν σαν να βρισκόμουν σε ένα μικρό κουκούλι, στο οποίο, όφειλα να παραδεχτώ, ένας πελώριος ελέφαντας στρογγυλοκαθόταν σε μια γωνιά.

Δεν αναφέραμε τίποτα που θα μπορούσε να ταράξει αυτή τη λεπτή ισορροπία. Εγώ έβλεπα όλα τα νέα των διασημοτήτων που ξερνούσαν τα πρωινάδικα κι έπειτα, κατά τη διάρκεια του βραδινού, έλεγα: «Λοιπόν, τι λέτε για τη Σάινα Γουέστ, ε;» Και η μαμά κι ο μπαμπάς έπιαναν το θέμα με ευγνωμοσύνη, παρατηρώντας ότι ήταν ένα τσουλί ή ότι είχε ωραία μαλλιά ή ότι δεν ήταν καλύτερη απ' όσο θα μπορούσε. Κουβεντιάζαμε για τις εκπομπές «Bargains In Your Attic» («Πάντα αναρωτιόμουν πόσο θα κόστιζε εκείνη η βικτοριανή ζαρντινιέρα της μητέρας σου... το πανάσχημο παλιόπλημα») και «Ideal Homes in the Country» («Ούτε τον σκύλο μου δε θα έπλενα σε αυτό το μπάνιο»). Εγώ σκεφτόμουν μόνο το επόμενο γεύμα, τις βασικές προκλήσεις, όπως το να ντυθώ, να πλύνω τα δόντια μου και να ολοκληρώσω όποια μικροδουλειά μου ανέθετε η μητέρα μου («Να σου πω, καρδούλα μου, τώρα που θα βγω, ξεδιάλεξε τα άπλυτά σου, θα βάλω πλυντήριο με χρωματιστά»).

Ωστόσο, σαν παλιόροια που φουσκώνει κρυφά, ο έξω κόσμος επέμενε σταθερά να εισβάλλει. Άκουγα τους γείτονες να κάνουν ερωτήσεις στη μητέρα μου όταν άπλωνε την μπουγάδα. *Γύρισε η Λου, έτσι;* Και την ασυνήθιστα κοφτή απάντηση της μαμάς: *Γύρισε.* Κατάλαβα ότι απέφευγα όσα δωμάτια του σπιτιού έβλεπαν στο κάστρο. Όμως, ήξερα ότι υπήρχε, κι ότι τα άτομα εκεί μέσα ήταν ολοζώντανοι δεσμοί με τον Γουίλ. Καμιά φορά αναρωτιόμουν τι να είχαν απογίνει· όταν βρισκόμουν στο Παρίσι, μου είχαν προωθήσει ένα γράμμα από την κυρία Τρέινορ, στο οποίο με ευχαριστούσε επίσημα για όλα όσα είχα κάνει για τον γιο της. «Ξέρω καλά πως έκανες ό,τι μπορούσες». Μα αυτό ήταν. Εκείνη η οικογένεια, που κάποτε ήταν όλη μου η ζωή, εί-

χε μετατραπεί σε αγνό απομεινάρι ενός καιρού που δεν άφηνα τον εαυτό μου να θυμάται. Τώρα, όταν ο δρόμος μας άραζε στη σκιά του κάστρου κάμπουσες ώρες κάθε απόγευμα, ένιωθα την παρουσία της οικογένειας Τρέινορ σαν μομφή.

Χρειάστηκε να περάσουν δύο εβδομάδες για να προσέξω ότι οι γονείς μου δεν πήγαιναν πια στη λέσχη. «Τρίτη δεν είναι σήμερα;» είπα την τρίτη εβδομάδα, την ώρα που καθόμαστε γύρω από το τραπέζι για βραδινό. «Δε θα έπρεπε να έχετε φύγει τέτοια ώρα;»

Κοιτάχτηκαν. «Α, όχι. Μια χαρά είμαστε κι εδώ», είπε ο μπαμπάς, μασώντας ένα κομμάτι χοιρινή μπριζόλα.

«Δε θα πάθω τίποτα μόνη μου, αλήθεια», τους είπα. «Είμαι πολύ καλύτερα πια. Και περνάω μια χαρά βλέποντας τηλεόραση». Βαθιά μέσα μου λαχταρούσα να κάθομαι απαρατήρητη, χωρίς κανέναν άλλο στον χώρο. Δε με είχαν αφήσει μόνη για πάνω από μισή ώρα από τη στιγμή που είχα έρθει στο σπίτι. «Αλήθεια. Βγείτε να περάσετε καλά. Μη σας νοιάζει για μένα».

«Ξέρεις... δεν πάμε πια στη λέσχη», είπε η μαμά, κόβοντας μια πατάτα.

«Ο κόσμος... έλεγε πολλά. Για ό,τι έγινε». Ο μπαμπάς σήκωσε τους ώμους. «Στο τέλος ήταν πιο εύκολο απλώς να απέχουμε από όλα αυτά». Η σιωπή που ακολούθησε κράτησε έξι ολόκληρα λεπτά.

Υπήρχαν κι άλλες, πιο συγκεκριμένες υπενθυμίσεις της ζωής που είχα αφήσει πίσω. Και φορούσαν κολλητό κολάν για τρέξιμο με ειδικές ιδιότητες αποστράγγισης.

Ήταν το τέταρτο συνεχόμενο πρωινό που ο Πάτρικ περνούσε τρέχοντας μπροστά από το σπίτι μας, όταν σκέφτηκα ότι μπορεί να μην ήταν απλή σύμπτωση. Είχα ακούσει τη φωνή του την πρώτη μέρα κι είχα πλησιάσει το παράθυρο παραπατώντας νυσταγμένη, για να κρυφοκοιτάξω από τα στόρια. Και τον είδα ακριβώς από κάτω, να κάνει διατάσεις μιλώντας σε ένα ξανθό κορίτσι με αλογοουρά, που φορούσε ασορτί μπλε λίκρα, τόσο στενό, που μπορούσα να καταλάβω τι περίπου είχε φάει για

πρωινό. Έμοιαζαν με δύο αθλητές των Ολυμπιακών Αγώνων χωρίς το έλκηθρό τους.

Πισωπάτησα λίγο από το παράθυρο, για να μη με έβλεπε αν σήκωνε το κεφάλι, και σε ένα λεπτό είχαν φύγει ξανά, κάνοντας τζόκινγκ στον δρόμο, με ίσια πλάτη και τους μυς των ποδιών να φουσκώνουν, σαν δύο γυαλιστερά τρικουάζ πόνι σε καρότσα.

Δύο μέρες αργότερα τους άκουσα όταν ντυνόμουν. Ο Πάτρικ έλεγε κάτι δυνατά για τα φορτία υδατανθράκων, κι αυτή τη φορά το κορίτσι έριξε μια καχύποπτη ματιά στο σπίτι μου, σαν να αναρωτιόταν γιατί είχαν σταματήσει ξανά ακριβώς στο ίδιο σημείο.

Την τρίτη μέρα ήμουν στο μπροστινό σαλόνι με τον παππού όταν έφτασαν. «Θα πρέπει να κάνουμε εξάσκηση στα σπριντ», έλεγε δυνατά ο Πάτρικ. «Λοιπόν, πήγαινε ως το τρίτο φανάρι και πίσω, κι εγώ θα σε χρονομετρήσω. Με δίλεπτα διαλείμματα. Πάμε!»

Ο παππούς έκανε ένα μορφασμό γεμάτο σημασία.

«Αυτό κάνει συνέχεια από τότε που γύρισα;»

Ο μορφασμός του παππού έγινε ακόμα πιο έντονος.

Είδα από τις δικτυωτές κουρτίνες τον Πάτρικ να στέκει με τα μάτια καρφωμένα στο χρονόμετρό του και το καλό προφίλ στραμμένο στο παράθυρό μου. Φορούσε μαύρο φλις με φερμουάρ και ασορτί λίκρα σορτσάκι, και, καθώς έστεκε λίγα μέτρα πέρα από την κουρτίνα, μπόρεσα να τον παρατηρήσω καλύτερα, με μια ήσυχη έκπληξη, γιατί κάποτε, για πολύ καιρό, ήμουν σίγουρη ότι αγαπούσα αυτό τον άνθρωπο.

«Συνέχισε!» φώναξε, σηκώνοντας τα μάτια από το χρονόμετρο. Και σαν υπάκουο κυνηγετικό, η κοπέλα άγγιξε τον στύλο πλάι της κι έφυγε ξανά σαν σφαίρα. «Σαράντα δύο δευτερόλεπτα και τριάντα οκτώ δέκατα», είπε επιδοκιμαστικά, όταν εκείνη γύρισε κοντανασαίνοντας. «Νομίζω ότι θα μπορούσες να κόψεις άλλο μισό δευτερόλεπτο».

«Για σένα είναι αυτά», είπε η μητέρα μου, που είχε μπει κρατώντας δύο κούπες.

«Κι εγώ αναρωτιόμουν».

«Η μητέρα του με ρώτησε στο σουπερμάρκετ αν γύρισες, και της είπα “ναι”. Μη με κοιτάς έτσι – τι να έλεγα στη γυναίκα, ψέματα;» Έγνεψε προς το παράθυρο. «Αυτή έκανε πλαστική στο στήθος. Όλο το Στόρτφορντ το κουβεντιάζει. Λένε ότι κρατάνε δυο κούπες τσάι». Στάθηκε πλάι μου για μια στιγμή. «Έμαθες ότι αρραβωνιάστηκαν;»

Περίμενα τη σουβλιά, μα ήταν τόσο ανεπαίσθητη, που θα μπορούσε να είναι και ο άνεμος. «Φαίνονται... ταιριαστό ζευγάρι».

Η μητέρα μου στάθηκε για λίγο και τον κοίταξε. «Δεν είναι κακό παιδί, Λου. Απλώς εσύ... άλλαξες». Μου έδωσε τη μιά κούπα και γύρισε να φύγει.

Τελικά, το πρωί που σταμάτησε για να κάνει κάμψεις στο πεζοδρόμιο έξω από το σπίτι, άνοιξα την εξώπορτα και βγήκα. Ακούμπησα στη βεράντα, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, ώσπου σήκωσε το κεφάλι. «Στη θέση σου δε θα σταματούσα εδώ για πολλή ώρα. Το σκυλί της διπλανής πόρτας έχει αδυναμία σε αυτό το κομμάτι του πεζοδρομίου».

«Λου!» φώναξε εκείνος, λες κι ήμουν ο τελευταίος άνθρωπος που περίμενε να δει να στέκεται έξω από το σπίτι μου, το οποίο επισκεπτόταν αρκετές φορές κάθε εβδομάδα στα επτά χρόνια που ήμασταν μαζί. «Για δες... δεν περίμενα να γυρίσεις. Νόμιζα ότι είχες φύγει για να κατακτήσεις τον κόσμο!»

Η αρραβωνιαστικιά του, που έκανε κάμψεις πλάι του, σήκωσε το κεφάλι και μετά κοίταξε πάλι το πεζοδρόμιο. Ίσως ήταν της φαντασίας μου, μα τα οπίσθιά της μπορεί να έσφιξαν λίγο ακόμα. Πάνω, κάτω, ανεβοκατέβαινε εξοργισμένη. Πάνω, κάτω. Έπιασα τον εαυτό μου να ανησυχεί λιγάκι για το καλό του καινούργιου ντεκολτέ της.

Ο Πάτρικ πετάχτηκε πάνω. «Από δω η Κάρολαϊν, η αρραβωνιαστικιά μου». Δεν πήρε τα μάτια του από πάνω μου, περιμένοντας ίσως κάποια αντίδραση. «Προπονούμεστε για το επόμενο “Ironman”. Έχουμε ήδη κάνει δύο μαζί».

«Τι... ρομαντικό», είπα.

«Ναι, η Κάρολαϊν κι εγώ πιστεύουμε ότι είναι ωραίο να κά-
νουμε πράγματα μαζί», είπε ο Πάτρικ.

«Το βλέπω», απάντησα. «Και μάλιστα με ασορτί λίκρα!»

«Α, ναι. Το χρώμα της ομάδας μας».

Ακολούθησε μια σύντομη σιωπή.

Έδωσα μια μικρή γροθιά στον αέρα. «Πάνω τους, ομάδα!»

Η Κάρολαϊν πετάχτηκε πάνω κι άρχισε να κάνει διατάσεις στους σφιχτούς μυς της, διπλώνοντας το ένα πόδι πίσω σαν πελε-
κάνος. Έκανε ένα νεύμα προς το μέρος μου, η ελάχιστη ένδειξη ευγένειας με την οποία θα μπορούσε να τη γλιτώσει.

«Έχασες βάρος», είπε ο Πάτρικ.

«Ε, ναι. Έτσι γίνεται όταν τρέφεις με φυσιολογικό ορρό».

«Άκουσα ότι είχες ένα... ατύχημα». Έγειρε το κεφάλι στο πλάι συμπονετικά.

«Τα νέα μαθαίνονται».

«Και πάλι, χαίρομαι που είσαι καλά». Ρούφηξε τη μύτη του και κοίταξε τον δρόμο. «Πρέπει να πέρασες δύσκολα τον περα-
σμένο χρόνο. Ξέρεις. Με όλα αυτά».

Και τότε μου ήρθε. Προσπάθησα να ελέγξω την αναπνοή μου. Η Κάρολαϊν ήταν αποφασισμένη να μη με κοιτάξει και εί-
χε τεντώσει τον μηρό κάνοντας μια διάταση. Κι έπειτα: «Λοι-
πόν... η ώρα η καλή».

Ο Πάτρικ κοίταξε τη μέλλουσα σύζυγό του περήφανος, χα-
μένος στον θαυμασμό του μυώδους μηρού της. «Ξέρεις, τελικά είναι όπως λένε – το καταλαβαίνεις όταν έρθει». Μου έριξε ένα χαμόγελο κίβδηλης συγγνώμης. Κι αυτό με αποτελείωσε.

«Δεν αμφιβάλω. Και φαντάζομαι ότι έχεις βάλει στην άκρη αρκετά για τον γάμο – πληρώνουν καλά, έτσι δεν είναι;»

Με κοίταξαν και οι δύο.

«Οι φυλλάδες στις οποίες πούλησες την ιστορία μου. Πόσα σου έδωσαν, Πάτρικ; Ένα, δύο χιλιάρικα; Η Τρίνα δεν έμαθε ποτέ το ακριβές ποσό. Και πάλι, ο θάνατος του Γουίλ πρέπει να φτάνει για μια-δυο ασορτί λίκρα φόρμες, έτσι;»

Ο τρόπος με τον οποίο το πρόσωπο της Κάρολαϊν γύρισε σαν

αστραπή προς το δικό του μαρτυρούσε ότι ο Πάτρικ δεν είχε προλάβει να μοιραστεί μαζί της αυτό το κομμάτι της ιστορίας του.

Με κοίταξε. Δύο κατακόκκινες κηλίδες απλώθηκαν στο πρόσωπό του. «Αυτό δεν έχει καμία σχέση μ' εμένα».

«Ναι, φυσικά. Πάντως, χάρηκα που σε είδα, Πάτρικ. Καλή τύχη με τον γάμο, Κάρολαϊν! Είμαι σίγουρη ότι θα είσαι η πιο... σφιχτή νύφη της περιοχής». Γύρισα και μπήκα αργά στο σπίτι. Έκλεισα την πόρτα κι ακούμπησα την πλάτη πάνω της, με καρδιά που πήγαινε να σπάσει, ώσπου σιγουρεύτηκα ότι επιτέλους είχαν συνεχίσει το τρέξιμο.

«Μαλάκας», είπε ο παππούς, όταν επέστρεψα στο καθιστικό κουτσαίνοντας. Και ξανά, κοιτώντας αποδοκιμαστικά προς το παράθυρο: «Μαλάκας». Έπειτα κρυφογέλασε.

Τον κοίταξα. Και, τελείως απροσδόκητα, κατάλαβα ότι είχα βάλει τα γέλια, για πρώτη φορά εδώ και πάρα πολύ καιρό.

«Λοιπόν, αποφάσισες τι θα κάνεις; Όταν νιώσεις καλύτερα;»

Ήμουν ξαπλωμένη στο κρεβάτι και μιλούσα με την Τρίνα, που είχε τηλεφωνήσει από το πανεπιστήμιο, όσο περίμενε να σχολάσει ο Τόμας από το ποδόσφαιρο. Κάρφωσα τα μάτια στο ταβάνι, όπου ο Τόμας είχε κολλήσει ολόκληρο γαλαξία από αυτοκόλλητα που φωσφορίζουν τη νύχτα και που, καθώς φαίνεται, κανείς δεν μπορούσε να ξεκολλήσει χωρίς να κατεβάσει μαζί και το μισό ταβάνι. «Όχι ιδιαίτερα».

«Κάτι πρέπει να κάνεις. Δεν μπορείς να περάσεις την υπόλοιπη αιωνιότητα στο κρεβάτι».

«Δε θα περάσω την αιωνιότητα στο κρεβάτι. Άλλωστε, ο γοφός μου με πονάει ακόμη. Ο φυσικοθεραπευτής είπε ότι είναι καλύτερα να μείνω ξαπλωμένη».

«Η μαμά και ο μπαμπάς αναρωτιούνται τι θα κάνεις. Το Στόρτφορντ δεν έχει δουλειές».

«Το ξέρω».

«Ναι, αλλά αφήνεσαι. Δε φαίνεται να σε ενδιαφέρει κάτι».

«Τρίνα, μόλις έπεσα από ένα κτίριο. Είμαι στην ανάρρωση».

«Και πριν από αυτό έκανες ταξίδια. Κι έπειτα έπιασες δουλειά σε ένα μπαρ, μέχρι να δεις τι θέλεις να κάνεις. Κάποια στιγμή πρέπει να πάρεις μια απόφαση. Αν είναι να μη συνεχίσεις τις σπουδές, πρέπει να βρεις τι ακριβώς θα κάνεις στη ζωή σου».

«Καλά ντε».

«Τέλος πάντων, αν είναι να μείνεις στο Στόρτφορντ, καλά θα κάνεις να νοικιάσεις το διαμέρισμα. Η μαμά κι ο μπαμπάς δεν μπορούν να σε στηρίζουν για πάντα».

«Το λέει αυτό η γυναίκα που στηρίζεται στην “τράπεζα” του μπαμπά και της μαμάς τα τελευταία οκτώ χρόνια;»

«Εγώ είμαι στη διά βίου μάθηση. Δεν είναι το ίδιο. Τέλος πάντων. Όσο ήσουν στο νοσοκομείο, κοίταξα τα ενημερωτικά σημειώματα από την τράπεζά σου και, αφού πλήρωσα όλους τους λογαριασμούς σου, υπολόγισα ότι σου μένουν χίλιες πεντακόσιες λίρες περίπου, μαζί με την αναρωτική που δικαιούσαι από τον νόμο. Παρεμπιπτόντως, τι στο καλό ήταν αυτές οι υπερατλαντικές κλήσεις; Σου κόστισαν μια περιουσία».

«Να μη σε νοιάζει».

«Λοιπόν, έκανα μια λίστα με τους μεσίτες που ασχολούνται με ενοικιάσεις στην περιοχή. Κι έπειτα, νομίζω ότι ίσως θα μπορούσαμε να ριζούμε άλλη μια ματιά στις αιτήσεις στα πανεπιστήμια. Μπορεί κάποιος να παράτησε τη σχολή που ήθελες».

«Τρίνα. Με κουράζεις».

«Γιατί να χασομεράς; Όταν βρεις κάτι να επικεντρωθείς, θα νιώσεις καλύτερα».

Όσο ενοχλητικό κι αν ήταν, το γεγονός ότι η αδελφή μου με έπρηξε ήταν καθησυχαστικό. Κανείς άλλος δεν τολμούσε να το κάνει. Οι γονείς μου σαν να πίστευαν ακόμη ότι βαθιά μέσα μου υπήρχε κάτι πολύ λάθος κι ότι έπρεπε να μου φέρονται με το γάντι. Η μαμά δίπλωνε τα πλυμένα ρούχα μου, τα άφηνε στην άκρη του κρεβατιού και μου μαγείρευε τρία γεύματα τη μέρα, κι όταν την έπιανα να με κοιτάζει, εκείνη απλώς χαμογελούσε, ένα αμήχανο, μισό χαμόγελο που σκέπαζε όλα όσα δε θέλαμε να πούμε η μία στην άλλη. Ο μπαμπάς με πήγαινε στα ραντεβού με τον

φυσικοθεραπευτή, καθόταν πλάι μου στον καναπέ για να δούμε τηλεόραση και δεν επιχειρούσε καν να με πειράξει. Μόνο η Τρίνα μού φερόταν όπως πάντα.

«Ξέρεις τι θα πω, έτσι δεν είναι;»

Γύρισα στο πλάι μορφαζόντας.

«Ναι. Και μην το πεις».

«Πάντως, ξέρεις τι θα έλεγε ο Γουίλ. Είχατε μια συμφωνία. Δεν μπορείς να μην την τηρήσεις».

«Λοιπόν. Τέρμα, Τρίνα. Η συζήτηση τελείωσε».

«Ωραία. Ο Τομ βγαίνει από τα αποδυτήρια. Θα τα πούμε την Παρασκευή!» είπε, λες και λέγαμε για μουσική, για το πού θα πήγαινε διακοπές ή για καμιά σαπουνόπερα.

Κι εγώ έμεινα να κοιτάζω το ταβάνι.

Είχατε μια συμφωνία.

Ναι. Και κοίτα πώς εξελίχθηκε.

Όσο κι αν μου γκρίνιαζε η Τρίνα, είχα κάνει αρκετή πρόοδο στις εβδομάδες που είχαν περάσει από τότε που είχα γυρίσει σπίτι. Είχα πάψει να χρησιμοποιώ το μπαστούνι, που με έκανε να νιώθω περίπου ογδόντα εννιά χρονών και το οποίο είχα καταφέρει να ξεχάσω σχεδόν όπου είχα πάει από τότε που επέστρεψα. Τα περισσότερα πρωινά πήγαινα με τον παππού μια βόλτα στο πάρκο, έπειτα από αίτημα της μαμάς. Ο γιατρός τού είχε συστήσει να κάνει καθημερινή άσκηση, αλλά μια μέρα εκείνη τον είχε ακολουθήσει κι είχε ανακαλύψει ότι απλώς πήγαινε μέχρι το μαγαζάκι στη γωνία, αγόραζε μια τεράστια σακούλα γαριδάκια και τα έτρωγε επιστρέφοντας αργά στο σπίτι.

Ο παππούς κι εγώ περπατούσαμε αργά, κουτσάινουμε και οι δύο, ενώ κανείς μας δεν είχε να πάει κάπου στην πραγματικότητα.

Η μαμά πρότεινε επίμονα να κάνουμε βόλτα στον περίβολο του κάστρου «για να αλλάξουμε παραστάσεις», αλλά εγώ την αγνοούσα, κι όταν η αυλόπορτα έκλεινε πίσω μας κάθε πρωί, ο παππούς έκανε ένα αποφασιστικό νεύμα προς το πάρκο. Δεν ήταν μόνο επειδή η διαδρομή ήταν πιο σύντομη, ή πιο κοντά στο

γροφείο στοιχημάτων. Νομίζω πως ήξερε ότι δεν ήθελα να ξαναπαύω εκεί. Δεν ήμουν έτοιμη. Δεν ήμουν σίγουρη ότι θα ήμουν ποτέ έτοιμη.

Κάναμε δύο αργούς κύκλους γύρω από τη λιμνούλα με τις πάπιες και καθίσαμε σε ένα παγκάκι στη χλωμή ανοιξιάτικη λιακάδα για να δούμε τα νήπια και τους γονείς τους να ταΐζουν τις παχιές πάπιες και τους εφήβους να καπνίζουν, να φωνάζουν και να κοπανούν ο ένας τον άλλο· η αμήχανη μάχη του πρώιμου φλερτ. Πήγαμε μια βόλτα ως το γροφείο στοιχημάτων, όπου ο παππούς έχασε τρεις λίρες γιατί πόνταρε σε ένα άλογο που το έλεγαν «Κούνα τον Σκύλο». Έπειτα, όταν τσαλάκωσε το χαρτάκι του στοιχήματος και το πέταξε στον σκουπιδοτενεκέ, του είπα ότι θα του αγόραζα ένα ντόνατ με μαρμελάδα από το σουπερμάρκετ.

«Μηλά παρά», είπε, όταν βρεθήκαμε στον διάδρομο με τα αρτοσκευάσματα.

Τον κοίταξα και συνοφρυώθηκα.

«Μηλά παρά», επανέλαβε, δείχνοντας τα ντόνατ μας, και γέλασε.

«Α, ναι. Αυτό θα πούμε στη μαμά. Ντόνατ με χαμηλά λιπαρά».

Η μαμά είχε πει ότι τα καινούργια φάρμακα του έφερναν νευρικό γέλιο. Εγώ είχα αποφασίσει ότι μπορούν να σου συμβούν και χειρότερα πράγματα.

Ο παππούς γελούσε ακόμη με το αστείο του όταν σταθήκαμε στην ουρά του ταμείου. Εγώ είχα το κεφάλι σκυφτό κι είχα χώσει τα χέρια στις τσέπες για να βρω ψιλά. Σκεφτόμουν να βοηθούσα τον μπαμπά στον κήπο εκείνο το Σαββατοκύριακο. Γι' αυτό μου πήρε ένα λεπτό για να καταλάβω τι λεγόταν ψιθυριστά πίσω μου.

«Από τις ενοχές είναι. Λένε ότι επιχείρησε να πηδήξει από μια πολυκατοικία».

«Ε, βέβαια. Εσύ στη θέση της τι θα έκανες; Εγώ ξέρω ότι δε θα το άντεχα».

«Περίεργο μου φαίνεται που εμφανίζεται στα μέρη μας».

Έμεινα απόλυτα ακίνητη.

«Ξέρεις πόσο ταπεινωμένη νιώθει ακόμη η Τζόσι Κλαρκ. Κάθε εβδομάδα πάει για εξομολόγηση, κι αυτή η γυναίκα είναι αθώα σαν ένα λευκό φύλλο χαρτί».

Ο παππούς έδειχνε τα ντόνατ κι έλεγε στη νεαρή ταμιά: «Μηλά παρά».

Εκείνη χαμογέλασε ευγενικά. «Ογδόντα έξι πένες, παρακαλώ».

«Η οικογένεια Τρέινορ δε θα είναι ποτέ πια η ίδια».

«Αυτή η ιστορία τούς κατέστρεψε, έτσι δεν είναι;»

«Ογδόντα έξι πένες, παρακαλώ».

Μου πήρε αρκετά δευτερόλεπτα για να καταλάβω ότι η ταμιάς με κοιτούσε και περίμενε. Έβγαλα μια χούφτα κέρματα από την τσέπη. Τα έπιανα αδέξια με τα δάχτυλά μου, καθώς προσπαθούσα να τα ξεδιαλέξω.

«Περίμενες ποτέ ότι η Τζόσι θα την άφηγε να φροντίζει μόνη της τον παππού;»

«Γιατί, λες ότι θα...»

«Ποτέ δεν ξέρεις. Στο κάτω κάτω, το έχει κάνει μία φορά...»

Τα μάγουλά μου είχαν αναφοκοκινίσει. Τα χρήματα κουδούνισαν πάνω στο ταμείο. Ο παππούς επαναλάμβανε ακόμη «ΜΗΛΑ ΠΑΡΑ», «ΜΗΛΑ ΠΑΡΑ» στην ταμιά, που είχε σαστίσει και δεν έπιανε το αστείο. Τον τράβηξα από το μανίκι. «Έλα, παππού, πάμε».

«Μηλά παρά», επέμεινε εκείνος, ξανά.

«Μάλιστα», είπε η κοπέλα και χαμογέλασε ευγενικά.

«Σε παρακαλώ, παππού». Ένιωθα να ζεσταίνομαι και να ζαλίζομαι, σαν να επρόκειτο να λιποθυμήσω. Μπορεί να μιλούσαν ακόμη, αλλά τα αυτιά μου βούιζαν τόσο δυνατά, που δεν καταλάβαινα τίποτα.

«Γεια σου», είπε ο παππούς.

«Γεια σας», είπε το κορίτσι.

«Ωραία», είπε ο παππούς, όταν βγήκαμε στο φως του ήλιου. Κι έπειτα, κοιτώντας με: «Γιατί κλαις;»

Δείτε τι γίνεται όταν εμπλέκεσαι σε ένα καταστροφικό γεγονός που αλλάζει τη ζωή σου. Νομίζεις ότι θα έχεις να αντιμετωπίσεις μόνο το καταστροφικό γεγονός που αλλάζει τη ζωή σου: τις ξαφνικές αναμνήσεις, τις άγρυπνες νύχτες, τις ατέλειωτες φορές που ξαναφέρνεις τα γεγονότα στο μυαλό σου, που αναρωτιέσαι αν έκανες το σωστό, αν είπες αυτά που έπρεπε, εάν θα μπορούσες να αλλάξεις τα πράγματα, αν είχες κάνει τα πάντα έστω κι ελάχιστα διαφορετικά.

Η μητέρα μου μου είχε πει πως το γεγονός ότι ήμουν μαζί με τον Γουίλ στο τέλος θα επηρέαζε την υπόλοιπη ζωή μου, κι εγώ νόμιζα ότι εννοούσε εμένα, ψυχολογικά. Νόμιζα ότι εννοούσε τις ενοχές που θα αναγκαζόμουν να μάθω να ξεπερνάω, τη θλίψη, την αϋπνία, τα αλλόκοτα, ανάρμοστα ξεσπάσματα θυμού, τον ατέλειωτο εσωτερικό διάλογο με κάποιον που δεν ήταν καν εκεί. Τώρα όμως έβλεπα ότι δεν πρόκειται μόνο για μένα: Στην ψηφιακή εποχή μας θα ήμουν για πάντα εκείνο το πρόσωπο. Ακόμα κι αν εγώ κατάφερα να σβήσω το όλο συμβάν από τη μνήμη μου, δε θα μου επιτρεπόταν ποτέ να αποσυνδεθώ από τον θάνατο του Γουίλ. Όσο υπήρχαν πίξελ και οθόνες, το όνομά μου θα συνδεόταν με το δικό του. Οι άνθρωποι θα με έκριναν βασισμένοι στις πλέον επιπόλαιες πληροφορίες –ή, καμιά φορά, σε καμία απολύτως πληροφορία–, κι εγώ δεν μπορούσα να κάνω τίποτα γι' αυτό.

Έκοψα τα μαλλιά μου κοντά. Άλλαξα το ντύσιμό μου, μάζεψα όλα όσα με είχαν κάνει κάποτε να ξεχωρίζω και τα έχωσα στο βάθος της ντουλάπας μου. Άρχισα να υιοθετώ το στιλ της Τρίνα, τζιν κι ένα αδιάφορο μπλουζάκι. Τώρα, όταν διάβαζα στην εφημερίδα για τον ταμιά της τράπεζας που έκλεψε μια περιουσία, για τη γυναίκα που σκότωσε το παιδί της, για το αδελφάκι που εξαφανίστηκε, έπιανα τον εαυτό μου όχι να ριγεί από τρόμο, όπως ίσως έκανε κάποτε, αλλά, αντίθετα, να αναρωτιέται ποια ήταν η ιστορία που δεν είχε φτάσει στο χαρτί.

Αυτό που ένιωθα ήταν μια περίεργη συγγένεια μαζί τους. Είχα στιγματιστεί. Ο κόσμος γύρω μου το ήξερε. Και, το χειρότερο, είχα αρχίσει να το μαθαίνω κι εγώ.

Έχωσα σε μια μπαντάνα ό,τι είχε απομείνει από τα καστανά μαλλιά μου, φόρεσα γυαλιά ηλίου και πήγα με τα πόδια ως τη βιβλιοθήκη, κάνοντας ό,τι μπορούσα για να μη φανεί ότι κούτσαινα, ακόμα κι αν αυτό έκανε το σαγόνι μου να σφίγγεται από τη συγκέντρωση.

Προσπέρασα την ομάδα των νηπίων, που τραγουδούσαν στην παιδική γωνιά, και τους σιωπηλούς λάτρεις των γενεαλογικών δέντρων, που πάσχιζαν να επιβεβαιώσουν ότι, ναι, ήταν όντως μακρινοί συγγενείς του βασιλιά Ριχάρδου Γ', και κάθισα στη γωνιά με τα αρχεία των τοπικών εφημερίδων. Δε δυσκολεύτηκα να εντοπίσω τον Αύγουστο του 2009. Πήρα ανάσα κι έπειτα τα άνοιξα κι άρχισα να ξεφυλλίζω τα πρωτοσέλιδα.

Κάτοικος της περιοχής βάζει τέλος στη ζωή του σε κλινική της Ελβετίας

Η οικογένεια Τρέινορ ζητά διακριτικότητα
σε μια «δύσκολη στιγμή»

Ο τριανταπεντάχρονος γιος του Στίβεν Τρέινορ, διαχειριστή του κάστρου του Στόρτφορντ, έβαλε τέλος στη ζωή του στο Dignitas, το αμφιλεγόμενο κέντρο υποβοηθούμενης αυτοκτονίας. Ο κύριος Τρέινορ είχε μείνει τετραπληγικός έπειτα από ένα αυτοκινητικό ατύχημα το 2007. Όπως όλα δείχνουν, μετέβη στην κλινική με την οικογένεια και τη βοήθό του, Λουίζα Κλαρκ, 27 ετών, επίσης από το Στόρτφορντ.

Η αστυνομία ερευνά τις συνθήκες θανάτου. Σύμφωνα με πηγές, δεν έχει αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να ασκηθεί ποινική δίωξη.

Οι γονείς της Λουίζα Κλαρκ, Μπέριναρντ και Τζόζεφιν Κλαρκ, κάτοικοι της οδού Ρένφρου, αρνήθηκαν να κάνουν οποιοδήποτε σχόλιο.

Η ειρηνοδίκης Καμίλα Τρέινορ άφησε να εννοηθεί ότι θα παραιτούνταν από τα καθήκοντά της μετά την αυτο-

πτονία του γιου της. Σύμφωνα με τοπική πηγή, η θέση της πλέον, με δεδομένες τις πράξεις της οικογένειάς της, είναι «ανίσχυρη».

Και να το, το πρόσωπο του Γουίλ, που με κοιτούσε από την αχνή φωτογραφία της εφημερίδας. Αυτό το ελαφρά σαρδόνιο χαμόγελο, η άμεση ματιά. Για μια στιγμή ένιωσα να τοιτώνω.

Ο θάνατος του κυρίου Τρέινορ βάζει τέλος σε μια επιτυχημένη σταδιοδρομία στο Σίτι, όπου ήταν γνωστός ως αδιάστακτος δικηγόρος, αλλά και ως άνθρωπος με αξιόπιστο μάτι για εταιρικές συμφωνίες. Οι συνάδελφοί του συγκεντρώθηκαν χθες για να αποτίσουν φόρο τιμής σε έναν άνθρωπο τον οποίο περιέγραψαν ως—

Έκλεισα την εφημερίδα. Όταν κατάφερα να βεβαιωθώ ότι έλεγχα το πρόσωπό μου, σήκωσα το βλέμμα. Γύρω μου η βιβλιοθήκη βούιζε γεμάτη ήσυχη δραστηριότητα. Τα νήπια εξακολουθούσαν να τραγουδούν, με τσιριχτές φωνές που στριφογύριζαν χασοπικά, ενώ τριγύρω οι μητέρες τους χειροκροτούσαν γεμάτες αγάπη. Ο βιβλιοθηκονόμος πίσω μου κουβέντιαζε *sotto voce* με ένα συνάδελφο για την καλύτερη συνταγή για ταϊλανδέζικο κάρι. Ο άνδρας πλάι μου περνούσε το δάχτυλο από έναν παμπάλαιο εκλογικό κατάλογο, μουρμουρίζοντας: «Φίσερ, Φιτογκίμπον, Φιτογουίλιαμ...»

Δεν είχα κάνει τίποτα. Είχαν περάσει πάνω από δεκαοκτώ μήνες και το μόνο που είχα κάνει ήταν να πουλάω ποτά σε δύο διαφορετικές χώρες και να λυπάμαι τον εαυτό μου. Και τώρα, έπειτα από τέσσερις εβδομάδες πίσω στο σπίτι στο οποίο είχα μεγαλώσει, ένιωθα ότι το Στόρτφορντ προσπαθούσε να με ρουφήξει ξανά, να με διαβεβαιώσει ότι εδώ θα ήμουν καλά. Ότι όλα θα πήγαιναν καλά. Εντάξει, μπορεί να μην υπήρχαν μεγάλες περιπέτειες, και τα πράγματα θα ήταν λίγο άβολα όσο ο κόσμος θα προσαρμοζόταν ξανά στην παρουσία μου, μα δεν υπήρχαν άρα-

γε και χειρότερα από το να είσαι με την οικογένειά σου, που σε αγαπά και σε φροντίζει; Που σε κρατά ασφαλής;

Έριξα τα μάτια στη στοίβα με τις εφημερίδες μπροστά μου. Το πιο πρόσφατο πρωτοσέλιδο έλεγε:

ΔΙΑΜΑΧΗ ΓΙΑ ΘΕΣΗ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΟΥ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Σκέφτηκα τον μπαμπά μου, που καθόταν στο κρεβάτι μου στο νοσοκομείο, ψάχνοντας μάταια για κάποια αναφορά σε ένα ασυνήθιστο ατύχημα.

Σε απογοήτευσα, Γουίλ. Σε απογοήτευσα με κάθε δυνατό τρόπο.

Όταν επιτέλους έφτασα σπίτι, οι φωνές ακούγονταν σε όλο τον δρόμο. Καθώς άνοιξα την πόρτα, το σπαρακτικό κλάμα του Τόμας γέμισε τα αυτιά μου. Η αδελφή μου τον κατσάδιαζε κουνώντας το δάχτυλο από μια γωνία του καθιστικού. Η μαμά είχε σκύψει πάνω από τον παππού κρατώντας μια γαβάθα με σαπουνάδα κι ένα σφουγγαράκι, ενώ εκείνος πάσχιζε να την αποδιώξει ευγενικά.

«Τι τρέχει;»

Η μαμά έκανε στην άκρη και τότε είδα καθαρά το πρόσωπο του παππού. Είχε καινούργια κατάμαυρα φρύδια και παχύ, μαύρο μουστάκι, ελαφρώς ανόμοιο.

«Ανεξίτηλος μαρκαδόρος», είπε η μαμά. «Από δω και πέρα δε θα ξαναφήσουμε τον παππού να αποκοιμηθεί στο ίδιο δωμάτιο με τον Τόμας».

«Πρέπει να σταματήσεις να ζωγραφίζεις σε ό,τι βρεις μπροστά σου», ούρλιαξε η Τρίνα. «Μόνο στο χαρτί, με άκουσε; Όχι στους τοίχους. Ούτε στα πρόσωπα. Ούτε στον σκύλο της κυρίας Ρέινολντς. Ούτε στο παντελόني μου».

«Σου ζωγράφιζα τις μέρες της εβδομάδας!»

«Δε θέλω παντελόني με τις μέρες της εβδομάδας!» φώναξε εκείνη. «Και ακόμα κι αν ήθελα, θα φρόντιζα να βάλω δύο β στο “Σάββατο”!»

«Μην τον μαλώνεις, Τρίνα», είπε η μαμά κι έκανε ένα βήμα πίσω για να δει αν είχε καταφέρει τίποτα. «Θα μπορούσε να είναι πολύ χειρότερα».

Στο μικρό μας σπίτι τα βήματα του μπαμπά που κατέβαινε τη σκάλα ακούστηκαν σαν βροντερό μπουμπουνητό. Μπήκε σαν σίφουνας στο σαλόνι, με ώμους σκυφτούς από απελπισία και μαλλιά που πετούσαν από τη μία πλευρά. «Ούτε να κοιμηθώ δεν μπορώ στο ίδιο μου το σπίτι, και μάλιστα τη μέρα που έχω ρεπό; Τι τρελοκομείο είναι αυτό;»

Σταματήσαμε όλοι και τον κοιτάξαμε.

«Τι; Τι είπα;»

«Μπέρναρντ—»

«Ελάτε τώρα. Λου, δεν πιστεύω να νομίζεις ότι εννοώ εσένα—»

«Ο Χριστός και η Παναγία». Το χέρι της μαμάς ανέβηκε στο πρόσωπό της.

Η αδελφή μου είχε αρχίσει να σπρώχνει τον Τόμας για να βγει από το δωμάτιο. «Για όνομα του Θεού», ψιθύριζε. «Τόμας, φύγε αμέσως από δω. Γιατί σου ορκίζομαι ότι έτσι και σε πιάσει στα χέρια του ο παππούς σου—»

«Τι;» συνοφρυώθηκε ο μπαμπάς. «Τι έγινε;»

Ο παππούς γέλασε σαν να γάβγιζε και σήκωσε ένα τρεμάμενο δάχτυλο.

Ήταν σχεδόν μεγαλειώδες. Ο Τόμας είχε ζωγραφίσει με γαλάζιο μαρκαδόρο όλο το πρόσωπο του μπαμπά. Τα μάτια του αναδύονταν σαν δυο φραγκοστάφυλα από μια θάλασσα καταγάλανου κοβαλτίου. «Τι;»

Η φωνή του Τόμας, την ώρα που εξαφανιζόταν στον διάδρομο, ήταν μια τσιρίδα διαμαρτυρίας. «Βλέπαμε το Άβαταρ! Είπε ότι δε θα τον πείραζε να είναι άβαταρ!»

Ο μπαμπάς γούρλωσε τα μάτια. Πλησίασε με μερικές δρασκελιές τον καθρέφτη πάνω από το τζάκι.

Ακολούθησε μια σύντομη σιωπή. «Για όνομα του Θεού».

«Μπέρναρντ, ου λήψει το όνομα Κυρίου του Θεού σου επί ματαίω».

«Με ζωγράφισε ολόκληρο, Τζόσι. Νομίζω ότι δικαιούμαι να λάβω το όνομα του Κυρίου, της Θεοτόκου και των Δώδεκα Αποστόλων. Ανεξίτηλος μαρκαδόρος είναι; ΤΟΜ; ΑΝΕΞΙΤΗΛΟΣ ΜΑΡΚΑΔΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ;»

«Θα το βγάλουμε, μπαμπά». Η αδελφή μου έκλεισε την πόρτα του κήπου πίσω της. Πιο πίσω, μόλις που ακούγονταν τα ουρλιαχτά του Τόμας.

«Αύριο πρέπει να επιβλέψω την κατασκευή του καινούργιου φράχτη στο κάστρο. Θα έρθουν εργολάβοι. Πώς διάλο θα υποδεχτώ τους εργολάβους με μπλε μούρη;» Ο μπαμπάς έφτυσε στην παλάμη του κι άρχισε να τρίβει το πρόσωπό του. Εμφανίστηκε μια απειροελάχιστη μουτζούρα, μα κυρίως η μογιά έδειχνε να απλώνεται στο χέρι του. «Δε βγαίνει. Τζόσι, δε βγαίνει!»

Η μαμά άφησε τον παππού και πλησίασε τον μπαμπά με το σφουγγαράκι. «Μείνε ακίνητος, Μπέρναρντ. Κάνω ό,τι μπορώ».

Η Τρίνα έπιασε τη θήκη του υπολογιστή της. «Θα μπω στο ίντερνετ. Δεν μπορεί, κάτι θα γίνεται. Με οδοντόκρεμα, ασετόν ή χλωρίνη ή—»

«Μη διανοηθείτε να βάλετε χλωρίνη στο πρόσωπό μου!» βρυχήθηκε ο μπαμπάς. Ο παππούς, με το καινούργιο πειρατικό μουστάκι του, καθόταν στη γωνία του δωματίου και κρυφογελούσε.

Άρχισα να τους προσπερνάω αργά.

Η μαμά κρατούσε το πρόσωπο του μπαμπά με το αριστερό χέρι καθώς τον έτριβε. Γύρισε, λες και μόλις με είχε δει. «Λου! Δε σε ρώτησα – είσαι καλά, καρδιά μου; Ήταν ωραία η βόλτα σου;» Όλοι σταμάτησαν απότομα για να μου χαμογελάσουν ήταν ένα χαμόγελο που έλεγε: Όλα καλά εδώ, Λου. Μην ανησυχείς. Το μισούσα αυτό το χαμόγελο.

«Μια χαρά».

Ήταν η απάντηση που ήθελαν όλοι. Η μαμά γύρισε ξανά στον μπαμπά. «Τέλεια. Δεν είναι τέλεια, Μπέρναρντ;»

«Είναι. Τέλεια νέα».

«Βγάλε όσα ασπρόρουχα έχεις για πλύσιμο, καρδούλα μου. Θα ταβάλω μαζί με του μπαμπά αργότερα».

«Για να πω την αλήθεια», είπα, «μην κάνεις τον κόπο. Το σκέφτηκα. Ήρθε η ώρα να πάω σπίτι».

Κανείς δε μίλησε. Η μαμά έριξε μια ματιά στον μπαμπά. Ο παππούς γέλασε ξανά και σκέπασε το στόμα με το χέρι.

«Εντάξει», είπε ο μπαμπάς, με όση αξιοπρέπεια μπορούσε να επιδείξει ένας μεσήλικας που είναι μπλε σαν μούρο. «Μα αν επιστρέψεις στο διαμέρισμά σου, Λουίζα, θα πας υπό έναν όρο...»

Με λένε Νατάσα κι έχασα τον σύζυγό μου από καρκίνο πριν από τρία χρόνια».

Ένα βράδυ Δευτέρας με πολλή υγρασία, τα μέλη του «Κύκλου της Προόδου» είχαν καθίσει σε ένα ημικύκλιο από πλαστικές καρέκλες στην αίθουσα της Πεντηκοστιανής Εκκλησίας πλάι στον Μαρκ, τον αρχηγό, έναν ψηλό άνδρα με μουστάκι, η όλη ύπαρξη του οποίου εξέπεμπε ένα είδος εξαντλημένης μελαγχολίας, και μία άδεια καρέκλα.

«Με λένε Φρεντ. Η γυναίκα μου, η Τζίλι, πέθανε τον Σεπτέμβριο. Ήταν εβδομήντα τεσσάρων χρονών».

«Σουνίλ. Ο δίδυμος αδελφός μου πέθανε από λευχαιμία πριν από δύο χρόνια».

«Γουίλιαμ. Πριν από έξι μήνες πέθανε ο πατέρας μου. Είναι λίγο γελοίο, για να είμαι ειλικρινής, γιατί δεν τα πηγαίναμε ποτέ καλά όσο ήταν ζωντανός. Αναρωτιέμαι διαρκώς τι κάνω εδώ».

Η θλίψη είχε μια ιδιαίτερη μυρωδιά. Μύριζε σαν εκκλησία που είχε υγρασία και κλεισούρα. Μύριζε φθινό τσάι, ατομικά γεύματα και πολυκαιρινά τσιγάρα που καπνίζεις μαζεμένος στο κρύο. Μύριζε σπρέι στα μαλλιά και τις μασχάλες, μικρές πρακτικές νίκες μέσα σε ένα τέλμα απελπισίας. Η μυρωδιά και μόνο μου έλεγε ότι δεν ανήκα εκεί, ότι κι αν είχα υποσχεθεί στον μπαμπά.

Ένιωθα ότι τους εξαπατούσα. Εξάλλου, έδειχναν όλοι τόσο... *θλιμμένοι*.

Κουνήθηκα αμήχανα στο κάθισμά μου, κι ο Μαρκ με πρόσε-

ξε. Μου έριξε ένα καθησυχαστικό χαμόγελο που έλεγε: *Ξέρουμε. Τα έχουμε περάσει κι εμείς.*

Καμιά σχέση. Πάω και στοίχημα, απάντησα σιωπηρά.

«Συγγνώμη. Συγγνώμη, άργησα». Άνοιξε η πόρτα, μπαίνοντας στον χώρο μια ριπή ζεστού αέρα, και την άδεια καρέκλα την κατέλαβε ένας έφηβος με φουντωτά μαλλιά που δίπλωσε τα άκρα του, λες και ήταν πάντα πολύ μακριά για τον χώρο που καταλάμβαναν.

«Τζέικ. Δεν ήρθες την περασμένη εβδομάδα. Όλα καλά;»

«Συγγνώμη. Ο μπαμπάς έμπλεξε στη δουλειά και δεν μπορούσε να με φέρει».

«Δεν πειράζει. Τουλάχιστον ήρθες σήμερα. Πάρε αν θέλεις κάτι να πιεις».

Το αγόρι έριξε μια ματιά τριγύρω κάτω από τη μακριά του φράντζα, διατάζοντας ελάχιστα όταν το βλέμμα του έφτασε στη γυαλιστερή πράσινη φούστα μου. Έβαλα την τσάντα μου στην ποδιά μου, σε μια προσπάθεια να την κρύψω, κι εκείνος αποτράβηξε το βλέμμα του.

«Γεια σου, καλή μου. Με λένε Δάφνη. Ο σύζυγός μου αφάιρεσε τη ζωή του. Και δε νομίζω ότι ήταν από την γκρίνια!» Το ανόρεχτο γέλιο της γυναίκας έμοιαζε να στάζει πόνο. Ίσιωσε τα καλοχτενισμένα μαλλιά της και κοίταξε αμήχανα τα γόνατά της. «Ήμασταν ευτυχισμένοι. Αλήθεια».

Το αγόρι είχε χάσει τα χέρια κάτω από τους μηρούς του. «Τζέικ. Η μαμά. Πριν από δύο χρόνια. Έρχομαι εδώ κι ένα χρόνο γιατί ο μπαμπάς μου δεν μπορεί να το χειριστεί, κι εγώ ήθελα να μιλήσω σε κάποιον».

«Πώς είναι ο μπαμπάς σου αυτή την εβδομάδα, Τζέικ;» είπε ο Μαρκ.

«Καλούτσικα. Την προηγούμενη Παρασκευή το βράδυ έφερε μια γυναίκα στο σπίτι, αλλά μετά δεν κάθισε στον καναπέ για να κλάψει. Άρα, κάτι είναι κι αυτό».

«Ο πατέρας του Τζέικ αντιμετωπίζει τη θλίψη του με τον δικό του τρόπο», είπε ο Μαρκ, κοιτάζοντας προς το μέρος μου.

«Με σεξ», είπε ο Τζέικ. «Κυρίως με σεξ».

«Μακάρι να ήμουν νεότερος», είπε ο Φρεντ μελαγχολικά. Φορούσε πουκάμισο και γραβάτα, όντας μάλλον από τους άνδρες που θεωρούν ότι αλλιώς δεν είναι ντυμένοι. «Μου φαίνεται ότι αυτός θα ήταν ένας εκπληκτικός τρόπος για να αντιμετωπίσω τον θάνατο της Τζίλι».

«Η εξαδέλφη μου βρήκε άνδρα στην κηδεία της θείας μου», είπε μια γυναίκα στη γωνία που ίσως λεγόταν Λιάν· δε θυμώμουν. Ήταν μικρόσωμη και στρογγυλή, ενώ είχε μια πλούσια φράντζα από σοκολατί μαλλιά.

«Αλήθεια; Κατά τη διάρκεια της κηδείας;»

«Είπε ότι πήγαν σε πανδοχείο μετά τον καφέ». Ανασήκωσε τους ώμους. «Μάλλον ήταν εξαιτίας των έντονων συναισθημάτων».

Ήμουν στο λάθος μέρος. Τώρα το καταλάβαινα. Μάζεψα τα πράγματά μου στα κρυφά, ενώ αναρωτιόμουν αν έπρεπε να ανακοινώσω την αποχώρησή μου ή αν θα ήταν πιο απλό να το βάλω στα πόδια.

Τότε ο Μαρκ γύρισε προς το μέρος μου γεμάτος προσμονή. Τον κοίταξα ανέκφραστα.

Σήκωσε τα φρύδια.

«Α, εγώ; Για να πω την αλήθεια, ετοιμαζόμουν να φύγω. Νομίζω ότι... θέλω να πω, δε νομίζω ότι είμαι—»

«Όλοι θέλουν να φύγουν την πρώτη μέρα, καλή μου».

«Εγώ ήθελα να φύγω και τη δεύτερη και την τρίτη».

«Τα μπισκότα είναι. Έχω πει εκατό φορές στον Μαρκ ότι πρέπει να πάρουμε άλλα, καλύτερα».

«Πες μας τα βασικά, αν θέλεις. Μην ανησυχείς. Βρίσκεσαι ανάμεσα σε φίλους».

Περίμεναν όλοι. Δεν μπορούσα να το σκάσω. Βούλιαξα ξανά στο κάθισμά μου. «Καλά. Λοιπόν, με λένε Λουίζα και ο άνδρας που... αγαπούσα... πέθανε στα τριάντα πέντε του».

Κάμποσα άτομα κούνησαν το κεφάλι συμπονετικά.

«Πολύ νέος. Πότε συνέβη, Λουίζα;»

«Πριν από είκοσι μήνες. Και μία εβδομάδα. Και δύο μέρες».

«Τρία χρόνια, δύο εβδομάδες και δύο μέρες». Η Νατάσα μού χαμογέλασε από την άλλη άκρη του δωματίου.

Ακούστηκε ένα χαμηλόφωνο μουρμουρητό συμπόνιας. Η Δάφνη, πλάι μου, άπλωσε το παχουλό χέρι με τη βέρα και με χτύπησε φιλικά στο πόδι.

«Έχουμε κουβεντιάσει πολλές φορές εδώ τις ιδιαίτερες δυσκολίες όταν πεθάνει κανείς νέος», είπε ο Μαρκ. «Πόσο καιρό ήσασαν μαζί;»

«Εμ... ήμασταν... λίγο λιγότερο από έξι μήνες».

Μερικά όχι και τόσο διακριτικά νεύματα έκπληξης.

«Δεν είναι... πολύ», είπε μια φωνή.

«Είμαι σίγουρος ότι ο πόνος της Λουίζας μετράει το ίδιο», είπε ο Μαρκ, μαλακά. «Και πώς έφυγε, Λουίζα;»

«Να πάει πού;»

«Πώς πέθανε», είπε ο Φρεντ, για να με βοηθήσει.

«Α, ναι. Εμ... αυτοκτόνησε».

«Πρέπει να ήταν μεγάλο σοκ».

«Όχι και τόσο. Ήξερα ότι το σχεδίαζε».

Τελικά, υπάρχει ένα ιδιαίτερο είδος σιωπής όταν βρίσκεσαι σε ένα χώρο γεμάτο ανθρώπους που νομίζουν ότι ξέρουν τα πάντα γύρω από τον θάνατο ενός αγαπημένου προσώπου κι εσύ τους λες ότι εντέλει δεν τα ξέρουν.

Πήρα ανάσα. «Είχε αποφασίσει ότι ήθελε να το κάνει πριν γνωριστούμε. Εγώ προσπάθησα να του αλλάξω γνώμη και δεν τα κατάφερα. Έτσι, το αποδέχτηκα, γιατί τον αγαπούσα, κι εκείνη την εποχή φαινόταν λογικό. Και τώρα δε φαίνεται καθόλου λογικό. Γι' αυτό βρίσκομαι εδώ».

«Ο θάνατος δεν είναι ποτέ λογικός», είπε η Δάφνη.

«Εκτός κι αν είσαι βουδιστής», είπε η Νατάσα. «Προσπαθώ διαρκώς να σκεφτώ ως βουδίστρια, αλλά ανησυχώ μήπως ο Όλαφ επιστρέψει ως ποντίκι ή κάτι τέτοιο και του ρίξω ποντικοφάρμακο». Αναστέναξε. «Πρέπει να κάνω μυοκτονία. Έχουμε τρομερό πρόβλημα με τα ποντίκια στην πολυκατοικία».

«Δε θα τα ξεπαστρέψετε ποτέ. Είναι σαν τους ψύλλους», είπε ο Σουνίλ. «Για κάθε ποντίκι που βλέπεις, υπάρχουν εκατοντάδες ακόμα στα παρασκήνια».

«Για ξανασκέψου τι πας να κάνεις, καλή μου Νατάσα», είπε η Δάφνη. «Μπορεί να υπάρχουν εκατοντάδες μικροί Όλαφ στην πολυκατοικία σου. Ανάμεσά τους μπορεί να είναι και ο Άλαν μου. Μπορεί στην πραγματικότητα να ριξείς ποντικοφάρμακο και στους δύο».

«Και πάλι», είπε ο Φρεντ, «αν είναι βουδιστής, θα επιστρέψει ξανά ως κάτι άλλο, έτσι δεν είναι;»

«Ναι, αλλά αν επιστρέψει ως καμιά μύγα και τη σκοτώσει κι αυτή η Νατάσα;»

«Δε θα μου άρεσε καθόλου να επιστρέψω ως μύγα», είπε ο Γουίλιαμ. «Φρικτά πράγματα, μαύρα και τριχωτά». Έκανε πως ανατριχιάζει.

«Δεν είμαι καμιά μανιακή δολοφόνος», είπε η Νατάσα. «Έτσι όπως το λέτε, είναι σαν να βγαίνω έξω και να κατασφάζω τους μετεμψυχωμένους συζύγους όλων σας».

«Αυτό το ποντίκι, πάντως, μπορεί να είναι ο σύζυγος κάποιας. Ακόμα κι αν δεν είναι ο Όλαφ».

«Έχω την εντύπωση ότι η συνεδρία ξέφυγε λιγάκι», είπε ο Μαρκ, τρίβοντας τους κροτάφους του. «Λουίζα, είναι πολύ γενναίο που ήρθες να μας πεις την ιστορία σου. Για πες μας μερικά πράγματα ακόμα... Πώς γνώρισες τον – πώς τον έλεγαν; Μπορείς να μας έχεις εμπιστοσύνη. Έχουμε δώσει υπόσχεση να μη βγουν οι ιστορίες πέρα από αυτούς τους τοίχους».

Εκείνη τη στιγμή το βλέμμα μου έτυχε να πέσει στον Τζέικ. Εκείνος έριξε μια ματιά στη Δάφνη, έπειτα σ' εμένα, και κούνησε το κεφάλι απαλά.

«Τον γνώρισα στη δουλειά», είπα. «Τον έλεγαν... Μπιλ».

Παρά την υπόσχεση που είχα δώσει στον μπαμπά, δε σκόπευα να ξαναπαύω στον «Κύκλο της Προόδου». Μα η επιστροφή μου στη δουλειά είχε αποδειχτεί τόσο φορτική, ώστε στο τέ-

λος της μέρας δεν κατάφερα να αντιμετωπίσω την επιστροφή σε ένα άδειο διαμέρισμα.

«Γύρισες!» Η Κάρλι ακούμπησε την κούπα με τον καφέ στην μπάρα, πήρε τα ψιλά από τον επιχειρηματία και με αγνάλασε, όλα αυτά ενώ έριχνε τα κέρματα στις σωστές θήκες του ταμείου, με μια αβίαστη κίνηση. «Τι διάλογο συνέβη; Ο Τιμ μάς είπε απλώς ότι κάτι έπαθες. Κι έπειτα έφυγε, κι εγώ δεν ήμουν σίγουρη αν θα γύριζες ποτέ».

«Είναι μεγάλη ιστορία». Την κοίταξα. «Εμ... τι φοράς;»

Ήταν Δευτέρα, εννιά το πρωί, και το αεροδρόμιο έμοιαζε με μια γκριζογάλανη θολούρα ανθρώπων που φόρτιζαν φορητούς υπολογιστές, κοιτούσαν κινητά τηλέφωνα, διάβαζαν τις σελίδες με τα οικονομικά ή μιλούσαν διακριτικά στα ακουστικά τους για μετοχές. Η Κάρλι κοίταξε κάποιον στην άλλη πλευρά του ταμείου. «Ξέρεις, τα πράγματα άλλαξαν από τότε που έφυγες».

Γύρισα και είδα έναν επιχειρηματία να στέκεται στη λάθος πλευρά της μπάρας. Τον κοίταξα ανοιγοκλείνοντας τα μάτια κι άφησα κάτω την τσάντα μου. «Αν... θέλετε να περιμένετε εδώ, θα σας εξυπηρετήσουμε αμέσως—»

«Εσύ πρέπει να είσαι η Λουίζ». Η χειραψία του ήταν αποφασιστική και χωρίς θέρμη. «Ρίτσαρντ Πέρσιβαλ. Ο νέος διευθυντής του μπαρ». Παρατήρησα τα λεία μαλλιά του, το κουστούμι, το ανοιχτό γαλάζιο πουκάμισο κι αναρωτήθηκα τι είδους μπαρ είχε διευθύνει.

«Χαίρω πολύ».

«Είσαι η υπάλληλος που είχε άδεια για δύο μήνες».

«Ναι. Δηλαδή, εγώ—»

Πλησίασε τις κάνουλες, κοιτώντας προσεκτικά κάθε μπουκάλι. «Θα ήθελα να σε ενημερώσω ότι δε μου αρέσουν οι άνθρωποι που παίζουν ατέλειωτες αναρωτικές».

Ο αυχένάς μου βυθίστηκε μερικά εκατοστά μέσα στον γιακά μου.

«Θέλω απλώς να θέσω τα όρια, Λουίζ. Δεν είμαι από τους διευθυντές που κάνουν τα στραβά μάτια. Ξέρω ότι σε πολλές

εταιρείες οι άδειες θεωρούνται κάτι σαν τα τυχερά της δουλειάς. Όχι, όμως, σε εταιρείες στις οποίες δουλεύω εγώ».

«Πιστέψτε με, δε θεώρησα τις τελευταίες εννέα εβδομάδες ως τυχερό».

Εξέτασε το κάτω μέρος μιας βρύσης και το έτριψε σκεφτικός με τον αντίχειρα.

Πήρα μια ανάσα πριν μιλήσω. «Έπεσα από ένα κτίριο. Θα μπορούσα να σας δείξω τις ουλές από το χειρουργείο. Για να βεβαιωθείτε, δηλαδή, ότι μάλλον δε θα θελήσω να το ξανακάνω».

Με κοίταξε. «Δε χρειάζεται να γίνεσαι σαρκαστική. Δεν είπα ότι θα πάθεις κάτι άλλο, είπα ότι η αναρωτική σου βρίσκεται, *pro rata*, σε ασυνήθιστα υψηλό επίπεδο για κάποιον που έχει δουλέψει για την εταιρεία ένα σχετικά μικρό χρονικό διάστημα. Μόνο αυτό ήθελα να υπογραμμίσω. Ότι έχει καταγραφεί».

Φορούσε μανικετόκουμπα με αγωνιστικά αυτοκίνητα.

«Ελήφθη, κύριε Πέρσιβαλ», είπα. «Στο εξής θα κάνω ό,τι μπορώ για να αποφύγω άλλα παρ' ολίγον θανατηφόρα ατυχήματα».

«Θα χρειαστείς στολή. Δώσε μου πέντε λεπτά, θα σου φέρω από την αποθήκη. Τι νούμερο φοράς; Δώδεκα; Δεκατέσσερα;»

Τον κοίταξα. «Δέκα».

Σήκωσε το φρύδι. Σήκωσα κι εγώ το δικό μου. Ενώ τραβούσε για το γραφείο του, η Κάριλ έβγαλε το κεφάλι της πίσω από τη μηχανή του καφέ και χαμογέλασε γλυκά προς το μέρος του. «Τι μεγάλος μαλάκας», είπε, κουνώντας μόνο τα χείλη της.

Δεν είχε άδικο. Από τη στιγμή που γύρισα, ο Ρίτσαρντ Πέρσιβαλ δε με άφησε σε κλωρό κλαρί, όπως θα έλεγε ο πατέρας μου. Μετρούσε τις μεζούρες μου, έλεγχε κάθε γωνίτσα του μπαρ για μοριακά ψίχουλα φιστικιών, μπαινόβγαινε στις τουαλέτες για να δει αν ήταν καθαρές και δε μας άφηνε να φύγουμε αν δεν έστεκε από πάνω μας όταν κάναμε ταμείο για να βεβαιωθεί ότι το τερματικό της ταμειακής αντιστοιχούσε με τις εισπράξεις ως την τελευταία πένα.

Τώρα δεν προλάβαινα να πιάνω κουβέντα με τους πελάτες,

να κοιτώ τις ώρες των αναχωρήσεων, να τρέχω να παραδώσω χαμένα διαβατήρια, να παρατηρώ τα αεροπλάνα που βλέπαμε να απογειώνονται από τη μεγάλη τζαμαρία. Δεν προλάβαινα καν να ενοχληθώ από το *Celtic Pan Pipes, Vol. III*. Αν ένας πελάτης περίμενε πάνω από δέκα δευτερόλεπτα για να εξυπηρετηθεί, ο Ρίτσαρντ εμφανιζόταν από το γραφείο του ως διά μαγείας, αναστέναζε επιδεικτικά κι έπειτα ζητούσε συγγνώμη δυνατά αρκετές φορές από τον πελάτη που περίμενε *τόση ώρα*. Η Κάρλι κι εγώ, που συνήθως ήμασταν απασχολημένες με άλλους πελάτες, ανταλλάσσαμε μυστικές ματιές καταφρόνιας και παραίτησης.

Τη μισή μέρα ο Ρίτσαρντ συναντούσε διάφορους αντιπροσώπους και την άλλη μισή μιλούσε με τα κεντρικά, γκρινιάζοντας για τον αριθμό των πελατών και το ποσό που ξόδευαν κατ' άτομο. Ζητούσε να προωθούμε κι άλλα προϊόντα με κάθε συναλλαγή, κι αν το ξεχνούσαμε, μας έπαιρνε στην άκρη και μας κατσάδιαζε. Όλα αυτά ήταν ήδη άσχημα.

Μα το κερασάκι ήταν η στολή.

Η Κάρλι μπήκε στις τουαλέτες μόλις άλλαξα και στάθηκε στον καθρέφτη δίπλα μου. «Μοιάζουμε με δύο πανηλίθιες».

Αντί να αρκεστούν στη μαύρη φούστα και το λευκό πουκάμισο, κάποια ιδιοφυΐα του μάρκετινγκ ψηλά στην εταιρική κλίμακα είχε αποφασίσει ότι την ατμόσφαιρα στην αλυσίδα «Shamrock and Clover» θα βελτίωνε μια αυθεντική ιρλανδική αμφίεση. Η οποία αυθεντική ιρλανδική αμφίεση είχε προφανώς επινοηθεί από κάποιον που πίστευε ότι σε όλο το Δουβλίνο, αυτή ακριβώς τη στιγμή, οι γυναίκες δούλευαν σε επιχειρήσεις και ταμεία φορώντας κεντητές ποδιές, ψηλές κάλτσες και παπούτσια χορού με κορδόνια, όλα σε αστραφτερό σμαραγδί. Με ασορτί περούκα με μπούκλες.

«Έλεος. Αν με έβλεπε έτσι ντυμένη ο φίλος μου, θα με παρατούσε». Η Κάρλι άναψε τσιγάρο και σκαρφάλωσε στον νιπτήρα για να απενεργοποιήσει τον ανιχνευτή καπνού στο ταβάνι. «Αν και μάλλον θα ήθελε να το κάνουμε πρώτα. Ο ανώμαλος».

«Τι φοράνε οι άνδρες;» Τράβηξα την κοντή φούστα στα πλά-

για και κοιτάξα νευρικά τον αναπηέρα της Κάρλι, ενώ αναρωτιόμουν πόσο εύφλεκτη ήμουν.

«Κοίτα έξω. Μόνο ο Ρίτσαρντ είναι εδώ. Κι είναι αναγκασμένος να φοράει αυτό το πουκάμισο με το πράσινο λογότυπο. Ο κακομοίρης».

«Αυτό είναι όλο; Δε θα του βάλουν παπούτσια καλικάντζαρου; Ούτε καπελάκι ξωτικού;»

«Έκπληξη! Μόνο τα κορίτσια είναι αναγκασμένα να δουλεύουν ντυμένα σαν μεσαιωνικές πορνοστάρ».

«Με αυτή την περούκα, πάντως, μοιάζω με την Ντόλι Πάρτον στα νιάτα της».

«Τότε πάρε κόκκινη. Είμαστε τυχερές, έχουμε τρία χρώματα να διαλέξουμε».

Ακούσαμε τον Ρίτσαρντ να μας φωνάζει από έξω. Το στομάχι μου είχε αρχίσει να σφίγγεται αντανακλαστικά κάθε φορά που άκουγα τη φωνή του.

«Ξέρεις κάτι, εγώ δε θα μείνω εδώ. Θα την κάνω αλά ιρλανδικά και θα πιάσω αλλού δουλειά», είπε η Κάρλι. «Κι ο Ρίτσαρντ ας βάλει τα ηλίθια τριφύλλια στο σφιχτό εταιρικό κολαράκι του». Έκανε ένα πηδηματάκι, που μόνο σαρκασπικό θα μπορούσα να το χαρακτηρίσω, και βγήκε από το μπάνιο. Όλη την υπόλοιπη μέρα η στολή μου προκαλούσε μικρά «ηλεκτροσόκ».

Ο «Κύκλος της Προόδου» τελείωσε στις εννιάμισι. Βγήκα στην υγρασία της καλοκαιρινής βραδιάς εξουθενωμένη από τη διπλή δοκιμασία της δουλειάς και των γεγονότων του απογεύματος. Ζεστάθηκα κι έβγαλα το πανωφόρι μου, νιώθοντας ξαφνικά ότι, αφού μόλις είχα γυμνώσει την ψυχή μου σε ένα δωμάτιο γεμάτο ξένους, φορώντας μάλιστα τη στολή μιας ψευτο-Ιρλανδής χορεύτριας που, ειλικρινά, παραήταν μικρή, δεν είχε και μεγάλη διαφορά.

Δεν είχα καταφέρει να μιλήσω για τον Γουίλ έτσι όπως μιλούσαν εκείνοι, σαν τα αγαπημένα τους πρόσωπα να ήταν ακόμη μέρος της ζωής τους, ίσως στο διπλανό δωμάτιο.

«Α, ναι, η Τζίλι μου το έκανε συνέχεια αυτό».

«Δεν μπορώ να σβήσω το μήνυμα του αδελφού μου στον τηλεφωνητή. Εκεί που πάω να ξεχάσω τη χροιά της φωνής του, πατάω το κουμπί και την ακούω».

«Καμιά φορά τον ακούω στο διπλανό δωμάτιο».

Εγώ μετά βίας κατάφερα να πω το όνομα του Γουίλ. Κι όσο άκουγα ιστορίες για οικογενειακές σχέσεις, για τριακονταετίς γάμους, για κοινά σπίτια, ζωές και παιδιά, ένιωθα ότι τους εξαπατούσα. Είχα φροντίσει κάποιον για έξι μήνες. Τον είχα αγαπήσει και τον είχα δει να δίνει τέλος στη ζωή του. Πώς ήταν δυνατόν να καταλάβουν αυτοί οι ξένοι τι ήμασταν ο ένας για τον άλλο ο Γουίλ κι εγώ εκείνο τον καιρό; Πώς να εξηγούσα τον τρόπο που συνεννοούμασταν τόσο γρήγορα, τα σβέλτα αστεία μας, τις στυγνές αλήθειες και τα ωμά μυστικά; Πώς να τους μετέδιδα ότι οι λίγοι εκείνοι μήνες είχαν αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο ένιωθα για τα πάντα; Το γεγονός ότι ο Γουίλ είχε αλλάξει τον κόσμο μου τόσο ολοκληρωτικά, ώστε δεν είχε πια νόημα αν ο ίδιος δεν ήταν μέσα σε αυτόν;

Και σε τελική ανάλυση, τι νόημα έχει να επανεξετάζεις διαρκώς τη θλίψη σου; Είναι σαν να σκαλίζεις μια πληγή, σαν να αρνείσαι να την αφήσεις να γιατρευτεί. Ήξερα σε τι είχα εμπλακεί. Ήξερα ποιος ήταν ο ρόλος μου. Τι νόημα είχε να το σκέφτομαι ξανά και ξανά;

Είχα αποφασίσει ότι δε θα πήγαινα ξανά την επόμενη εβδομάδα. Θα έβρισκα μια δικαιολογία για τον μπαμπά.

Διέσχισα αργά τον χώρο στάθμευσης, ψαχουλεύοντας στην τσάντα τα κλειδιά μου, με τη σκέψη ότι τουλάχιστον δεν είχα αναγκαστεί να περάσω άλλο ένα βράδυ μόνη μπροστά στην τηλεόραση, ανησυχώντας για τις δώδεκα ώρες που θα περνούσαν μέχρι να ερχόταν η στιγμή της επιστροφής μου στη δουλειά.

«Δεν τον έλεγαν όντως Μπιλ, έτσι δεν είναι;»

Ο Τζέικ με πρόλαβε κι άρχισε να βαδίζει πλάι μου.

«Όχι».

«Η Δάφνη αποτελεί από μόνη της ένα ολόκληρο ειδησεο-

γραφικό πρακτορείο. Δεν έχει κακή πρόθεση, μα να ξέρεις ότι η ιστορία σου θα μαθευτεί σε όλο τον κοινωνικό της περίγυρο πριν προλάβεις να πεις “μετεμψύχωση τρωκτικού”».

«Σ’ ευχαριστώ για την προειδοποίηση».

Μου χαμογέλασε πλατιά κι έδειξε τη λαμέ φούστα μου. «Παρεμπιπτόντως, ωραίο ρούχο. Ό,τι πρέπει για συνεδρία διαχείρισης πένθους». Σταμάτησε μια στιγμή για να ξαναδέσει το κορδόνι του.

Σταμάτησα πλάι του. Δίστασα, κι έπειτα είπα: «Λυπάμαι για τη μαμά σου».

Η όψη του ήταν σκυθρωπή. «Δεν μπορείς να το λες αυτό. Είναι σαν τη φυλακή – δεν μπορείς να ρωτήσεις τον άλλο γιατί τον έβαλαν μέσα».

«Αλήθεια; Συγγνώμη. Δεν—»

«Πλάκα έκανα. Τα λέμε την επόμενη φορά».

Ένας άνδρας που ακουμπούσε σε μια μηχανή σήκωσε το χέρι και τον χαιρέτησε. Έκανε ένα βήμα εμπρός, ενώ ο Τζέικ διέσχισε τον χώρο στάθμευσης, και τον έκλεισε σε μια πελώρια αγκαλιά, δίνοντάς του ένα φιλί στο μάγουλο. Εγώ κοντοστάθηκα να δω, κυρίως γιατί ήταν περίεργο το θέαμα ενός άνδρα που αγκαλιάζει τον γιο του έτσι, μπροστά σε κόσμο, και μάλιστα πολλά χρόνια αφού του έχει κόψει την πιπίλα.

«Πώς ήταν;»

«Καλά. Όπως πάντα». Ο Τζέικ με έδειξε. «Από δω... η Λουίζα. Είναι καινούργια».

Ο άνδρας μισόκλεισε τα μάτια και με κοίταξε. Ήταν ψηλός, με φαρδιούς ώμους. Η μύτη του, που ίσως κάποτε είχε σπάσει, τον έκανε να μοιάζει με πρώην μποξέρ που είχε φάει μπουνιά.

Έκανα ένα ευγενικό νεύμα. «Χάρηκα που σε γνώρισα, Τζέικ. Γεια σου». Σήκωσα το χέρι και κατευθύνθηκα προς το αυτοκίνητό μου. Καθώς όμως περνούσα μπροστά από τον άνδρα, εκείνος με κάρφωσε με τα μάτια του, κι ένιωσα να κοκκινίζω κάτω από την ένταση του βλέμματός του. «Είσαι εκείνο το κορίτσι», είπε.

Αχ όχι, σκέφτηκα και σταμάτησα απότομα. Κι εδώ τα ίδια;

Κοίταξα κάτω για λίγο και πήρα μια ανάσα. Έπειτα γύρισα

και τους κοιτάξα. «Λοιπόν. Όπως μόλις κατέστησα σαφές στην ομάδα, ο φίλος μου πήρε τις αποφάσεις του μόνος του. Το μόνο που έκανα εγώ ήταν να τις στηρίξω. Για να είμαι ειλικρινής, βέβαια, δεν είναι κάτι που θέλω να συζητήσω εδώ ακριβώς, και μάλιστα με έναν άγνωστο».

Ο πατέρας του Τζέικ συνέχισε να με κοιτά με μισόκλειστα μάτια. Έπιασε το κεφάλι του.

«Ξέρω ότι δε θα το καταλάβουν όλοι. Μα έτσι έγινε. Δε νιώθω αναγκασμένη να συζητήσω δημόσια τις επιλογές μου. Εξάλλου, είμαι πολύ κουρασμένη, ήταν δύσκολη μέρα και νομίζω ότι αυτή τη στιγμή θα πάω σπίτι».

Ο άνδρας έγειρε το κεφάλι στο πλάι. Και τότε είπε: «Δεν έχω ιδέα τι λες».

Συνοφρυώθηκα.

«Πρόσεξα το περπάτημά σου. Κουτσαίνεις. Μένεις κοντά στο τεράστιο οικιστικό συγκρότημα, έτσι δεν είναι; Είσαι το κορίτσι που έπεσε από τη στέγη. Τον Μάρτιο. Ή τον Απρίλιο».

Κι άξαφνα τον αναγνώρισα. «Α, ναι – ήσουν–»

«Ο νοσοκόμος. Ήμουν στην ομάδα που σε μάζεψε. Αναρωτιόμουν τι απέγινες».

Κόντεψαν να λυγίσουν τα γόνατά μου από ανακούφιση. Άφησα τη ματιά μου να πλανηθεί στο πρόσωπό του, στα μαλλιά, στα χέρια, κι άξαφνα θυμήθηκα με παβλοφιανή ακριβεία τον καθησυχαστικό τρόπο του, τον ήχο της σειρήνας, το ανεπαίσθητο άρωμα λεμονιού. Κι ανάσανα. «Είμαι καλά. Δηλαδή, όχι τελείως. Ο γοφός μου δε δουλεύει κι έχω ένα καινούργιο αφεντικό που είναι μεγάλος κόπανος και –ξέρεις– πηγαίνω σε μια ομάδα διαχείρισης πένθους σε μια αίθουσα εκκλησίας που έχει υγρασία κι ανθρώπους που είναι πολύ, πολύ...»

«Θλιμμένοι», είπε ο Τζέικ, για να με βοηθήσει.

«Ο γοφός θα καλυτερέψει. Κι όπως βλέπω, δεν εμποδίζει την καριέρα σου στον χορό».

Το γέλιο μου ακούστηκε σαν κορνάρισμα.

«Α, όχι. Αυτό είναι... Η στολή έχει να κάνει με το αφεντικό,

που είναι κόπανος. Συνήθως δεν ντύνομαι έτσι. Τέλος πάντων. Ευχαριστώ. Τι να πω...» Έπιασα το κεφάλι μου. «Είναι περιέργο. Με έσωσες».

«Χαίρομαι που σε βλέπω. Δεν καταφέρνουμε συχνά να μάθουμε τι συμβαίνει μετά».

«Έκανες σπουδαία δουλειά. Ήταν... Τι να πω, ήσουν πολύ καλός. Το θυμάμαι αυτό».

«*De nada*».

Έμεινα να τον κοιτώ.

«*De nada*. Ισπανικά είναι. “Δεν κάνει τίποτα”».

«Α, ωραία τότε. Τα παίρνω όλα πίσω. Δεν έκανες τίποτα».

Χαμογέλασε και σήκωσε ένα χέρι μεγάλο σαν κουπί.

Μετά, δεν ξέρω τι με έσπρωξε να το κάνω. «Έι».

Γύρισε και με κοίταξε. «Όχι, Σαμ με λένε».

«Σαμ. Δεν πήδηξα μόνη μου».

«Εντάξει».

«Όχι. Αλήθεια. Δηλαδή, ξέρω ότι με βλέπεις να βγαίνω από μια ομάδα διαχείρισης πένθους κι όλα αυτά, αλλά –δηλαδή εγώ– δε θα πηδούσα ποτέ μόνη μου».

Η ματιά που μου έριξε φανέρωνε ότι είχε δει και ακούσει τα πάντα.

«Χαίρομαι που το ακούω».

Μείναμε να κοιταζόμαστε για ένα λεπτό. Έπειτα εκείνος σήκωσε ξανά το χέρι. «Χάρηκα που σε είδα, Λουίζα».

Έβαλε το κράνος, κι ο Τζέικ ανέβηκε πίσω του στη μηχανή. Συνειδητοποίησα ότι, όσο έβγαιναν από τον χώρο στάθμευσης, τους κοιτούσα. Κι επειδή τους κοιτούσα, έπιασα τον υπερβολικό μορφασμό του Τζέικ καθώς έβαζε το δικό του κράνος. Και θυμήθηκα τι είχε πει στη συνεδρία.

Πηδάει ό,τι κινείται.

«Ηλίθια», μονολόγησα και διέσχισα κουτσαίνοντας την υπόλοιπη άσφαλτο ως το σημείο όπου το αυτοκίνητό μου σιγόβραζε στη ζέστη της βραδιάς.

Πώς προχωράς αφού χάσεις τον άνθρωπο που αγαπάς;
Πώς ξαναχτίζεις τη ζωή σου από την αρχή;

Η Λουίζα Κλαρκ δεν είναι πια ένα συνηθισμένο κορίτσι. Ύστερα από τους έξι μήνες που πέρασε με τον Γουίλ Τρέινορ, πασχίζει να τα καταφέρει χωρίς αυτόν. Όταν ένα απίστευτο ατύχημα την αναγκάζει να γυρίσει στο πατρικό της και στην οικογένειά της, αισθάνεται ότι είναι ακριβώς πίσω στο σημείο απ' όπου ξεκίνησε.

Το σώμα της αναρρώνει, αλλά η ψυχή της θέλει βοήθεια. Κι έτσι η Λου καταλήγει σε μια αίθουσα εκκλησίας με τα μέλη μιας ομάδας ψυχολογικής υποστήριξης με τα οποία μοιράζεται σκέψεις, γέλιο και δάκρυα. Εκεί θα γνωρίσει και τον Σαμ Φιλντινγκ, τον νοσοκόμο που την έσωσε, τον μόνο που μπορεί να την καταλάβει. Και τότε θα εμφανιστεί ένα πρόσωπο από το παρελθόν του Γουίλ και θα ανατρέψει τα σχέδιά της, οδηγώντας τη σ' ένα διαφορετικό μέλλον...

Η συνέχεια του παγκόσμιου μπεστ σέλερ ΠΡΙΝ ΕΡΘΕΙΣ ΕΣΥ, ένα μυθιστόρημα που θα σας κάνει να γελάσετε, να κλάψετε και να απολαύσετε κάθε σελίδα, κάθε στιγμή.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-1507-9

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΓΗΕ: 17731

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η